

Kiezen voor Utrecht: Iedereen telt mee

Verkiezingsprogramma PvdA Utrecht
2010-2014

PARTIJ VAN DE ARBEID

Iedereen telt mee!

De Partij van de Arbeid wil dat Utrecht een sterke stad is waar iedereen meetelt. Een stad waar je postcode niet bepaalt hoe oud of succesvol je wordt, maar een stad waar iedereen gelijke kansen heeft. Een stad die solidair is met elkaar, maar waar een gezonde eigen verantwoordelijkheid verwacht wordt, van iedereen. Een stad waar iedereen meedoet en waar we niemand aan z'n lot over laten.

Wij kunnen het niet verdragen als mensen in onze stad bang zijn, en daarom boos. Mensen willen dat hun wijk veilig is, dat er geen zoi op straat ligt, dat ze hun buurman kunnen verstaan. En mensen zoeken zekerheid, zeker in economisch slechte tijden. Is er straks nog werk voor mij en mijn kinderen? Is het onderwijs goed, is er zorg voor iedereen?

Mensen die in een stad wonen willen graag samenleven, met hun burens, met hun stadsgenoten. Mensen willen niet bang gemaakt worden voor elkaar, mensen willen oplossingen. Daar moet wel wat voor gebeuren. Daar kiezen wij voor: sterke wijken, eerlijk delen, regels zijn regels. We sluiten niemand uit en we trekken niemand voor. En we zorgen voor wie dat nodig heeft.

De PvdA Utrecht bruist van de energie. Met als resultaat dit programma. Een resultaat waar wij trots op zijn. We zijn blij dat zoveel Utrechters erover hebben meegedacht. Mensen uit de zorg, het onderwijs, het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, sportverenigingen, culturele instellingen en natuurlijk de leden van de PvdA. Hun ideeën en ervaringen vormen de basis voor het werk van de PvdA. Veel dank aan jullie allen!

Wij kiezen voor een Utrecht waar iedereen meetelt, in welke wijk je ook woont of waar je ook vandaan komt. Op de PvdA kunt u weer rekenen. Wij hopen op uw steun, zodat we de kans krijgen om dit ambitieuze programma waar te maken.

Rinda den Besten

Tonny Wildvank

Lijsttrekker PvdA Utrecht

Voorzitter PvdA Utrecht

Verkiezingsprogramma PvdA Utrecht 2010-2014

Inleiding	3
Hoofdstuk 1: Duurzame economische groei in goede banen.....	5
Hoofdstuk 2: Mobiliteit en luchtkwaliteit.....	8
Hoofdstuk 3: Jeugd en onderwijs	10
Hoofdstuk 4: Utrecht. Bruisende Cultuurstad.....	14
Hoofdstuk 5: Wij in de wijk.....	16
Hoofdstuk 6: Utrecht Schoon, Heel en Veilig.....	20
Hoofdstuk 7: Zorg en welzijn, fundament van de stad	22
Hoofdstuk 8: Sport verbindt en daagt uit	26
Hoofdstuk 9: Studenten, de Uithof en de internationale dimensie van Utrecht.....	27
Hoofdstuk 10: Utrecht, slagvaardige stad.....	28

Kiezen voor Utrecht: Iedereen telt mee

Inleiding

Utrecht is een relatief grote stad, vol dynamiek en tegelijk ook een gezellige stad. De kracht van Utrecht is de kracht van de inwoners en de mensen die hier werken. De PvdA in Utrecht wil werelden en mensen met elkaar verbinden, van Leidsche Rijn tot Utrecht Oost, van Overvecht Noord tot Lunetten, nieuwe of oude Utrechter, heftruckchauffeur op Lage Weide of professor aan de universiteit, winkelier in de Kanaalstraat, of verpleegkundige op Kanaleneiland. Iedereen telt mee. Wij willen een stad waar de buurman geen vreemde is en bevolkingsgroepen elkaar vertrouwen. Utrecht is de stad van vrede, vrijheid, stad van kennis, cultuur, en de "menselijke maat"; van vele culturen en toch samen één stad.

Bij de PvdA is de stad Utrecht in goede handen, ook in crisistijd. We willen Utrecht een sterker aanzien geven: een duurzame economie, creatieve sterke bedrijven, groei in banen, gecombineerd met een bloeiend cultureel leven, historie, talent en creativiteit. Hiermee maken we Utrecht nog aantrekkelijker voor ondernemers om zich hier te vestigen. De PvdA pakt de uitdaging op om versterkt uit de economische crisis te komen en werk te bieden aan schoolverlaters en werkzoekenden in vitale en schone bedrijven.

De PvdA wil een goede school voor alle kinderen in Utrecht, met voldoende kinderopvang in iedere buurt. We willen het onderwijs zo verbeteren, dat over een aantal jaren het aantal kinderen dat in Kanaleneiland, Zuilen, Overvecht, en Ondiep naar havo/vwo gaat even groot is als het gemiddelde in de stad. De PvdA geeft Utrechters ruimte zich te ontwikkelen in een stad van kennis en cultuur. Een bruisende stad, met een bloeiend uitgaansleven, gevarieerde culturele activiteiten en festivals. Een stad waar jongeren hun toekomst zien.

De uitdaging is deze kwaliteit te behouden in een stad die door haar aantrekkingskracht fors groeit. Een sfeervolle binnenstad, prettige wijken en veel groen in en om de stad. Met voor alle inwoners een betaalbare, passende woning die energiezuinig is. Een stad met goed openbaar vervoer, zoals een tram van De Meern via het Centraal Station naar de Uithof, maar ook een stad die goed bereikbaar is met de auto en de fiets. Een stad waar veel te doen is, maar ook een stad waar je rustig kunt wonen en waar ouderen de straat op durven. Met welzijnswerk dat zorgt voor voorzieningen (speeltuinen, zaalvoetbal, kookclubs voor ouderen) die het in de wijken net wat leuker maken. Wij willen een stad die schoon en veilig is. Over 10 jaar willen we dat Utrecht de groenste stad van Nederland is. Utrecht: een thuis voor iedere Utrechter.

De PvdA zorgt voor de mensen die dat nodig hebben en staat aan de zijde van de zwakkeren in de samenleving. De PvdA is de partij van „sterk en sociaal“, juist als mensen het even niet alleen redden. We geven kansen aan iedereen, maar verwachten ook dat deze kansen gegrepen worden. Jong en oud krijgen van de PvdA de kans om activiteiten en voorzieningen in de buurt zelf op te zetten en te beheren. In Utrecht doen we het samen.

Met de PvdA in het stadsbestuur is de stad de afgelopen jaren veiliger en gezelliger geworden; buurten zijn opgeknapt. Maar is meer te doen, we zijn nog niet klaar! Samen met de Utrechters willen we verder bouwen. Plezierig leven, werken, studeren, wonen en oud worden in een schone, veilige, gezellige en dynamische stad. Dat wil de PvdA mogelijk maken voor iedereen in Utrecht. Over deze oude en nieuwe uitdagingen gaat dit verkiezingsprogramma. Kies voor Utrecht: Iedereen telt mee.

Hoofdpunten in dit programma:

- Utrecht blijft aantrekkelijk voor bedrijven. De PvdA gaat voor duurzame groei: een sterke stad met werk in goede banen. Voor wie geen werk heeft is er een degelijk vangnet. Jongeren worden aan werk geholpen en er is aandacht voor de positie van oudere werknemers op de arbeidsmarkt. De gemeente dicht de kloof tussen onderwijs en arbeidsmarkt en biedt zelf 250 stageplekken aan VMBO-ers en MBO-ers.
- Iedere Utrechter heeft recht op schone lucht – er moet hard aan die verbetering worden gewerkt. Er komt een actieplan elektrisch vervoer. We willen meer tram en ruim baan voor de fiets. Autoverkeer in de binnenstad wordt zo veel mogelijk teruggedrongen.
- Jongeren maken wat van hun eigen toekomst en krijgen – als dat kan – een centrum in zelfbeheer of extra trapveldjes. De PvdA wil een betere organisatie en meer kinderopvang voor baby's, peuters, kleuters en jonge scholieren. De basisschool: een afspiegeling van de buurt. En of je nu VMBO doet of universiteit.... je haalt eruit wat erin zit.
- PvdA wil aantrekkelijke culturele voorzieningen, ook in Leidsche Rijn en andere wijken. En dat voor alle leeftijden. Utrecht blijft een leuke stad om thuis te komen: met bruisende festivals en toegankelijke cultuur.
- Wijkraden en bewonersverenigingen zijn ogen en oren van de wijk, voor de wijk. Bewoners beslissen mee over vernieuwbouw of sloop. De PvdA staat voor betaalbare woningen, mede door isolatie, waarbij niet alle kosten worden doorberekend aan de huurders.
- De kwaliteit van de openbare ruimte moet op peil blijven. Opperuimd en aangeveegd, in alle wijken. Dat doen zowel bewoners zelf, als veegploegen van de gemeente. En als er dan toch wat vernield is? Vandaag gebeld, deze week hersteld!
- Het Utrechtse welzijnswerk is een schakel in het wel en wee van de bewoners in wijk en de buurt en kan problemen in de leefomgeving voorkomen en oplossen. De PvdA gaat uit van actieve burgers, die bijdragen aan zorg en welzijn. Waar nodig wordt ondersteuning geleverd, door bijvoorbeeld gezinscoaches voor multi-probleem-gezinnen. We willen kleinschaligheid en toegankelijkheid van de zorg.
- Iedere Utrechter moet kunnen sporten. Topsport en breedtesport worden gestimuleerd. Kinderen uit U-pas-gezinnen sporten gratis.
- De kamernood in Utrecht wordt teruggedrongen door nieuwbouw. Het wonen in de Uithof wordt aantrekkelijker. En moet je dan toch met de fiets naar de stad, dan gaat dat straks véél sneller.
- De gemeente gaat problemen van burgers sneller en efficiënter aanpakken. De gemeentelijke organisatie wint aan doelmatigheid. En als lastenverzwaring aan de orde komt, kiest de PvdA ervoor de sterkste schouders de zwaarste lasten te laten dragen. We willen goed gebruik maken van internetraadpleging en andere experimenten om bewoners en bedrijven te betrekken bij besluitvorming.

Bij de PvdA telt iedereen mee. Kies voor Utrecht. Kies voor de PvdA.

Hoofdstuk 1: Duurzame economische groei in goede banen

De economische crisis treft ook Utrecht: de werkgelegenheid staat onder druk en de werkloosheid groeit. Het is noodzakelijk hard te werken aan gerichte en duurzame economische groei van stad en regio. Herstel van economische groei betekent banen, inkomen, meer zekerheid en betere kansen voor burgers om zich te ontplooiën. De opdracht voor de komende jaren is selectieve en duurzame groei.

Duurzame economische groei moet aansluiten bij de sterke punten van de stad Utrecht. Gebruikmakend van de strategische ligging van onze stad, in het hart van de 'creatieve kennis-as' van Amsterdam naar Eindhoven, op het logistieke draaipunt van Randstad en de rest van Nederland, gaan we kansen creëren en benutten. Utrecht moet sterker en groener uit de crisis komen, met ruimte en kansen voor ondernemers en volop werkgelegenheid in goede banen.

1.1 Utrecht, stad van sterke economische clusters

De PvdA stimuleert duurzame economische groei in sterke clusters: financiële en zakelijke dienstverlening, distributie, logistiek en groothandel, gezondheidszorg en life sciences, hoger onderwijs, creatieve industrie, een sterk winkelaanbod, toerisme en recreatie.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Creatieve industrie. Utrecht is een broedplaats voor de creatieve industrie (gaming, design, media). Onder andere op Rotsoord wordt in de komende jaren voor huisvesting gezorgd. We stimuleren het aantrekken van kennisintensieve en creatieve bedrijvigheid.
- Gezondheidszorg en life sciences. Het enorme aanbod van organisaties in de gezondheidszorg (ziekenhuizen, verpleeg- en verzorgingshuizen, een grote medische faculteit, het RIVM met het Nederlands Vaccin Instituut, activiteiten in het kader van het Topinstituut Farma, onderzoeksafdelingen van bedrijven) biedt ongekennde kansen. Samen met de partners in de gezondheidszorg maken we een groeiplan en besteden daarbij ook aandacht aan de startende bedrijven in deze sectoren.
- Een sterk winkelaanbod. De PvdA verklaart "Winkelhart van Nederland", de ooit populaire slogan van Hoog Catharijne, van toepassing op het héle winkelgebied in de binnenstad, samen met de winkeliers en door stadspromotie. Daarnaast verliezen we het belang van goede winkelvoorzieningen in de buurten niet uit het oog.
- Toerisme, recreatie & cultuur: Utrecht gaat het label 'culturele hoofdstad' verdienen! In de stad en vooral in Leidsche Rijn, hebben omvang en kwaliteit van culturele voorzieningen, hotels en horeca een impuls nodig. Culturele activiteiten breiden we uit, zoals de Culturele Zondagen. De PvdA zet in op nationale en internationale stadspromotie om meer geld, mensen en ideeën van buiten naar de stad te halen. Door investeringen van de gemeente bieden we Utrechtse ondernemingen en instellingen in deze sector perspectief en nodigen hen uit mee te investeren.
- Utrecht logistiek knooppunt. De centrale ligging biedt veel werkgelegenheid, zeker ook voor lager opgeleide werknemers. De centrale ligging levert daarnaast wel problemen op met files en vrachtverkeer. De PvdA kiest daarom voor behoud en modernisering van het Logistiek knooppunt Utrecht: distributie, logistiek en groothandel. Samen met de bedrijven maken we een actieplan voor een duurzame toekomst. Met modernisering van bestaande bedrijfsterreinen – zoals Lage Weide – en bereikbaarheid via spoor en water.
- Financiële en zakelijke dienstverleners. Een sterke economie, centrale ligging, goede voorzieningen, dat alles zorgt dat Utrecht de stad is en blijft van groot- en kleinschalige dienstverlening.

1.2 Economische stimulering

Voor een sterke economie moet de basis op orde zijn. Utrecht staat een enorme opgave te wachten deze economische basis op orde te krijgen. Daarbij is er aandacht voor samenwerking met universiteit en hogescholen, financiering, ondernemersondersteuning en huisvesting van ondernemers.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Samenwerken met Universiteit, hogescholen en bedrijven: Samenwerking om innovatie te bevorderen. De Universiteit Utrecht is de beste onderzoeksuniversiteit van Nederland en kan een

grote bijdragen leveren aan maatschappelijke en technische innovatie in Utrecht. De PvdA maakt werk van samenwerking in de Utrecht Development Board.

- Utrecht aan de glasvezel: De beschikking over supersnel Internet is nodig voor innovaties als zorg op afstand, camerabewaking of voor duurzaam en efficiënt werken als telewerken en onderwijs op afstand. De PvdA wil de komende vier jaar in samenwerking met lokale ondernemers en instellingen werken aan de aanleg van een glasvezelnetwerk.
- Ondernemers ondersteunen: Bij één loket moeten alle (startende) ondernemers informatie en service kunnen krijgen die helpt om succesvol te ondernemen: gemeentelijke informatie en vergunningaanvragen, bemiddeling bij huisvesting, informatie over garantstellingen en bij voorbeeld microkredieten voor creatieve en duurzame projecten. Dit loket heeft ruime openingstijden en is via Internet bereikbaar. In 2011 moet het aantal verstrekte microkredieten ten minste zijn verdubbeld.
- Bedrijfsterreinen en huisvesting: Modernisering, efficiënter gebruik van verouderde bedrijfsterreinen en introductie van "multimodale" goederenoverslag (efficiënt gebruik maken van water, spoor en weg) is een hoge prioriteit. Dit geldt zeker voor Lage Weide. Daarbij is geen ruimte meer voor activiteiten die veel vragen van het milieu of de plek onbereikbaar maken. Bedrijven die naar verhouding veel ruimte gebruiken en weinig mensen werk bieden werven we uit Utrecht.
- Ruimte voor groei: Groeiende bedrijven moeten voldoende mogelijkheden hebben om zich te vestigen, bijvoorbeeld in Overvecht-Noord en Lage Weide. We gaan soepel en flexibel om met bestemmingsplannen op bedrijventerreinen, waardoor bedrijfspanden geschikt gemaakt kunnen worden voor de vraag uit de markt. Zo behoudt de Utrechtse economie haar groeiende bedrijven en is er minder leegstand.
- Goedkope bedrijfshuisvesting: Door samenwerking met private partijen wil de PvdA leegstaande kantoorpanden geschikt maken voor kleinschalige en goedkoper verhuur aan (startende) ondernemers, waar mogelijk gecombineerd met nieuwe kinderopvangplekken.
- MKB-vriendelijk aanbesteden. Aanbestedingen zijn vaak nauwelijks toegankelijk voor het (lokale) midden- en kleinbedrijf. Het aanbieden van grote aanbestedingen in kleinere kavels maakt deelname voor kleinere ondernemers bereikbaar. Bij onderhandse aanbestedingen wordt de afspraak, dat minimaal één lokale onderneming wordt uitgenodigd om mee te doen.
- Bedrijfs Investerings Zones: De PvdA is voor het instellen van meer Bedrijfs Investerings Zones (BIZ), waar de gemeente in 2009 mee is gestart. Ondernemers en buurten profiteren daarvan. De initiatiefnemers stellen samen met de gemeente een plan van aanpak op. Vervolgens wordt een vereniging of stichting opgericht, die afspraken maakt met gemeente en ondernemers over de (verplichte) BIZ-heffing en de uitvoeringsovereenkomst. Ondernemers die niet meebetalen en wel meeprofiten behoren daardoor tot het verleden.
- Werken vanuit huis. Steeds meer kleine ondernemers, ook wel ZZP-ers (zelfstandigen zonder personeel) genoemd, werken vanuit huis. De PvdA moedigt deze ontwikkeling aan door soepel om te gaan met het verlenen van vergunningen.
- Utrecht: fair trade stad. Utrecht volgt met steun van de PvdA het voorbeeld van Groningen en andere steden om een fair trade stad te zijn. Dat is duurzaam aanbesteden met kansen voor (kleine) ondernemers en werkzoekenden. Ieder bedrijf dat werk door de gemeente is gegund biedt leerwerktrajecten aan en werkt het mee aan de reïntegratie van langdurig werklozen. Utrecht fair trade stad richt zich ook op het aantrekken van bedrijven die duurzaamheid als kans zien voor innovatieve nieuwe business in duurzame energie en milieudiensten.
- Aanbestedingen. De gemeente eist bij haar aanbestedingen dat ondernemers zich houden aan een goed sociaal beleid en aan CAO-bepalingen. Zo mogelijk legt het contract de ondernemers de verplichting op een bepaald percentage moeilijk bemiddelbare werknemers in dienst te nemen.

1.3 Arbeidsmarkt en sociale zekerheid

Bij een oplopende werkloosheid gaat de zorg van de PvdA uit naar schoolverlaters en met werkloosheid bedreigde werknemers, mede om nieuwe langdurige werkloosheid te voorkomen. We laten niemand aan de kant staan, en zien erop toe dat geen misbruik wordt gemaakt van sociale voorzieningen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA legt nadruk op dienstverlening die leidt naar werk. Dat betekent in de huidige moeilijke economische situatie prioriteit voor (voortijdig) schoolverlaters en met werkloosheid bedreigde werknemers.
- De PvdA gaat bedrijven en instellingen mobiliseren om zich actief in te zetten voor het beroepsonderwijs. Bedrijven spreken we aan op hun verantwoordelijkheid stageplaatsen en meester-

gezelplekken aan te bieden. Afspraken worden vastgelegd in een convenant. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld.

- De PvdA gaat door met 'Werk Loont'-beleid. De gemeente zal een leidende rol blijven spelen in het Actieplan Bestrijding Jeugdwerkloosheid zoals dat door een aantal Utrechtse gemeenten is afgesproken. De PvdA wil samen met andere overheden uitbreiding van de gerichte aanpak van de werkloosheid via de zogeheten Werkpleinen door regionale samenwerking met bedrijven, vakorganisaties, onderwijs, het nieuwe Werkbedrijf van het UWV.
- De PvdA gaat door met de aanpak voor jongeren t/m 27 jaar, zodat zij of scholing volgen, een baan hebben, of een combinatie van beide. Jongeren die een bijstandsuitkering aanvragen worden direct in een leerwerktraject geplaatst. Volgens de wet WIJ heeft iedere werkloze jongere twee maanden na melding recht op een werk/leeraanbod (baan, stage of meester-gezelplek). Thuiszitten is er dus niet bij.
- De PvdA wil alle afzonderlijke budgetten voor participatie bij elkaar vegen: bij de inzet van middelen ligt de prioriteit bij activiteiten richting werk, in een baan of als zelfstandige.
- De PvdA geeft speciale aandacht aan participatie in Krachtwijken en voor wijkgerichte werkgelegenheidsinitiatieven.
- De PvdA zet in op maatschappelijke participatie – vrijwilligerswerk, trainingen als tussenstap naar werk – voor groepen voor wie de afstand tot de arbeidsmarkt groot is. Dit kan ook in de vorm van taalcursussen of alfabetiseringstrainingen.
- Bij uitbesteding van arbeidsmarktactiviteiten wil de PvdA dat werkzoekenden maatwerk krijgen en dat de effectiviteit en efficiency van de ingekochte trajecten optimaal is.
- Het door de PvdA ontwikkelde actieve antifraudebeleid van de afgelopen jaren wordt voortgezet bij wonen, werk en sociale zekerheid. De PvdA gaat door met sanctiebeleid in het geval dat mensen niet actief meewerken aan het zoeken naar betaald werk.
- Participatiebanen en deelname aan Work First moeten een leerfunctie hebben. Werken met behoud van uitkering duurt een beperkte periode. Deelnemers aan Work First krijgen een arbeidscontract aangeboden.
- Wij gaan ons inzetten voor de oudere werknemer en treden hard op tegen leeftijdsdiscriminatie.

1.4 Armoede en schulden

Juist in economisch moeilijke tijden laat de PvdA niemand in de steek. De PvdA is en blijft keihard de sociaalste.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA gaat door met financiële ondersteuning voor iedereen die daar recht op heeft via het woonlastenfonds, langdurigheidtoeslag en de U-pas. Mensen die van een minimum moeten leven betalen geen of minder gemeentelijke belastingen.
- Teveel mensen maken geen gebruik van deze financiële ondersteuning terwijl ze hier wel recht op hebben. Tegelijk ervaren veel mensen armoede. De bekendheid van deze regelingen moet daarom omhoog.
- Schuldhulpverlening is en blijft maatwerk. Met saneren, budgetbeheer, begeleiding, voorlichting en terugbetalingsregelingen brengen we meer mensen terug op het financieel gezonde spoor.
- De PvdA geeft speciale aandacht aan schuldsanering van jongeren, waarbij het aflossen van schulden niet ten koste mag gaan van het voortzetten van hun opleiding.
- De PvdA gaat voort op de weg om in de bijzondere bijstand doelbijdragen te verstrekken speciaal voor kinderen. Hun ontwikkelingsmogelijkheden mogen niet de dupe worden van armoede.
- De PvdA wil collectieve contracten sluiten voor inkoop van elektriciteit, gas en andere nutsvoorzieningen voor minima.
- Er wordt naar gestreefd om het aantal voedselbanken zoveel mogelijk te beperken. Zolang ze er zijn, neemt de gemeente een actieve rol aan. Mensen die gebruiken maken van voedselbanken moeten begeleid en geïnformeerd worden over het aanvragen van sociale voorzieningen waar zij recht op hebben, zodat deze mensen zo snel mogelijk geen gebruik meer hoeven te maken van de voedselbanken.

Hoofdstuk 2: Mobiliteit en luchtkwaliteit

Groei gaat dikwijls samen met meer (auto)mobiliteit. Meer mobiliteit gaat samen met meer luchtvervuiling en een slechtere bereikbaarheid. Economische groei, bereikbaarheid en leefbaarheid zijn daarom de komende jaren belangrijke en controversiële onderwerpen, die vragen om politieke keuzes. Utrecht staat voor grote uitdagingen als het gaat om het verbeteren van de bereikbaarheid, het milieu en de luchtkwaliteit. Op veel plaatsen zijn al grote problemen ontstaan die de aantrekkelijkheid van onze stad en onze gezondheid verminderen. De PvdA gaat de komende vier jaar keihard aan de slag om de stad te zijn waar je weer gewoon in en uit kan, waar het heerlijk leven en werken is en waar iedereen kan genieten van de leefomgeving inclusief het mooie groen. Daar horen ambitieuze doelen bij. In de komende vier jaar zullen we er naar streven Utrecht een schonere stad te maken, overschrijdingen van Europese normen mogen in 2020 niet meer voorkomen. Daarbij zijn goede ideeën nodig zoals elementen uit 'De kracht van Utrecht', waarin de Natuur en Milieufederatie Utrecht goede voorstellen doet om de stad schoon te houden. Daar staat de PvdA in Utrecht voor: Schoon en Groen.

2.1 Luchtkwaliteit

Duurzame economische groei moet samengaan met een leefbare stad en een beter milieu. Soms zijn pijnlijke en verregaande maatregelen nodig om de leefkwaliteit voor inwoners en bezoekers te verbeteren. De maatregelen die voorgesteld worden in het Actieplan Luchtkwaliteit zijn van essentieel belang voor de leefbaarheid van de stad. De voorstellen waaronder extra trams en extra fietsvoorzieningen zorgen er voor dat er minder vervuilend verkeer de stad in komt.

Met een verwachte groei van het autoverkeer van 2 procent per jaar wil de PvdA doorgaan met maatregelen die het autogebruik in de stad terug moeten dringen. Dat kan door hoogwaardige alternatieven te bieden. De PvdA wil mensen verleiden de stad per openbaar vervoer, elektrisch vervoer of per fiets te bereiken. Als er meer elektrisch vervoer komt, verbetert de luchtkwaliteit in de stad aanzienlijk. Om elektrisch vervoer mogelijk te maken moet een 'Actieplan Elektrisch Vervoer' (AEV) opgesteld worden met de bedoeling van Utrecht een proeftuin te maken voor elektrisch vervoer.

Dat betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA steunt de uitvoering van het Actieplan Luchtkwaliteit. Dit plan uit de raadsperiode 2006-2010 zal de luchtkwaliteit in de stad verbeteren.
- De PvdA wil met het 'Actieplan Elektrisch Vervoer' meer maatregelen nemen die de luchtkwaliteit verbeteren. In het kader hiervan zal Utrecht de eerste grote stad worden van Nederland met een uitgebreid netwerk van oplaadpunten voor elektrische voertuigen.
- Vanaf de start van het nieuwe college in 2010 schaft de gemeente alleen (deels) elektrisch aangedreven auto's aan.
- Het elektrisch rijden wordt bevorderd. Een parkeervergunning voor elektrische auto's is snel verkrijgbaar tegen een lager tarief. Elektrische oplaadpunten verspreid door de hele stad leveren tegen een gunstig tarief elektriciteit.
- De PvdA zal nooit toestaan dat er opnieuw een rijksweg door Amelisweerd of door Leidsche Rijn wordt aangelegd. Er komen geen drukke wegen dwars door Utrechtse wijken of door de schaarse natuur.
- Samenwerking tussen gemeente en bedrijven in 'Utrecht Bereikbaar' is een succes, dat navolging verdient. Bedrijven en gemeente regelen samen alternatief vervoer voor forensen bij wegwerkzaamheden.
- De PvdA wil vuil verkeer weren uit de stad door alternatieven aan te bieden via water, spoor en elektrisch transport. De milieuzone voor vrachtverkeer breiden we uit en handhaven we strenger. Bevoorrading vindt er in 2014 voor het allergrootste deel elektrisch plaats.
- De PvdA bepleit de mogelijkheid alleen autoverkeer van bewoners en minder validen binnen de singels toe te staan.
- Verkeer op de 'binnenring' van Utrecht is in 2014 alleen nog bestemmingsverkeer dat slim en direct met groene golven naar de stad moet kunnen rijden. De PvdA wil in 2014 dynamisch verkeersmanagement op de binnenring hebben en een vaste controlemethode voor snelheidsovertredingen.
- Eens per jaar controleren we de luchtkwaliteit met de wettelijk vastgelegde methodes. De PvdA zal maatregelen ten gunste van de luchtkwaliteit nemen bij overschrijding van de normen en open communiceren met de bevolking over de uitkomsten.

- Het Janskerkhof wordt autovrij ingericht na overleg met bewoners en ondernemers en het geredkomen van de zogeheten Griffhoekbrug.
- Het verkeer op de rijkswegen A2, A12, A27 en A28 neemt al jaren toe. Hier heeft de gemeente weinig invloed op. Met de rijksoverheid gaat de PvdA wel afspraken maken de kilometerheffing zo snel mogelijk in te voeren en strenge milieunormen te gebruiken bij het toelaten van nieuwe auto's op het Nederlands wegennet.
- Ook het gebruik van Compressed Natural Gas als brandstof voor auto's gaat de PvdA bevorderen. Er komt een tankstation voor dit type brandstof in de stad en oplaadpunten op gemeentelijke terreinen.

2.2 Alternatieve mobiliteit

Door het uitvoeren van het Actieplan Luchtkwaliteit Utrecht en het voorgestelde Actieplan Elektrisch Vervoer zetten wij in op alternatieve manieren van het bereiken van onze stad.

Dat is niet voldoende, ook moet het regionale en landelijke openbaar vervoer veel beter worden georganiseerd. In plaats van snelwegen door Leidsche Rijn zou de nationale politiek een besluit moeten nemen om een spoorlijn van Almere naar Breda via Utrecht aan te leggen. Voor de stad zelf maken wij ons hard om het reizen met openbaar vervoer en de fiets zo aantrekkelijk te maken dat mensen hun auto laten staan wanneer ze naar de stad reizen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De tramlijn van het Centraal Station naar de Uithof moet er in 2014 zijn. De voorbereidingen voor een tram op de HOV-baan naar Leidsche Rijn kunnen wat de PvdA betreft meteen beginnen.
- Het netwerk van bussen en hun frequentie in Leidsche Rijn moet stukken beter. Voor iedere bewoner een bushalte op loopafstand.
- De PvdA wil meer P+R terreinen binnen de gemeentegrenzen. Ook daarbuiten is dat met goed overleg mogelijk, zoals in Driebergen-Zeist, Vianen en Bunnik. Met perfect aansluitende bus- of treinverbindingen.
- De PvdA wil voortgaan met de 'Utrecht Bereikbaar pas', een coalitie met het Utrechtse bedrijfsleven om voordeelacties in te zetten voor autogebruikers om ze de overstap te laten maken naar het Openbaar Vervoer of elektrisch vervoer.
- Voorlichting en promotie voor het gebruik van het Openbaar Vervoer om het autogebruik te ontmoedigen is wat de PvdA betreft ook een gemeentetaak.
- Betere fietsinfrastructuur door de aanleg van bredere fietspaden, veiliger kruispunten en het beter onderhouden van fietspaden, onder andere tussen Utrecht CS en de Uithof.
- De fietsbrug over het Amsterdam-Rijnkanaal tussen Leidsche Rijn en het centrum van de stad ligt er in de aankomende raadsperiode.
- De PvdA wil meer fietsenrekken en fietsenstallingen in het centrum en op de stations, eventueel ondergronds of in fietsflats.
- Fietswrakken halen we sneller van straat.
- De PvdA wil een goed fietsrouteplan maken met de Fietsersbond, ANWB en VVV.

Hoofdstuk 3: Jeugd en onderwijs

Utrecht is een jonge stad. Kinderen en jongeren nemen daarom in de ambities van de PvdA Utrecht een belangrijke plaats in. Of het nu gaat om onze basisscholen, onze sportvoorzieningen of onze universiteiten: jongeren moeten zich in Utrecht op hun plek voelen en de kans krijgen het maximale uit zichzelf te halen. De PvdA helpt hen daarbij. Wij willen alles op alles zetten om er voor te zorgen dat jongeren hun opleiding afsluiten met een diploma dat goede perspectieven geeft op de arbeidsmarkt. We willen actief voorkomen dat er scholen ontstaan met een hoge concentratie van leerlingen met een achterstand. Investeren in kwaliteit van het onderwijs over de gehele linie is daarom een must.

3.1. Kinderopvang en Buitenschoolse opvang

Het aantal opvangplaatsen in Utrecht is flink gegroeid in de afgelopen jaren. Echter, het aantal kinderen groeit nog veel sneller, waardoor de wachtlijsten nog steeds buitensporig lang zijn. De PvdA ziet dat buitenschoolse opvang (BSO) niet rendabel is in panden waar alléén BSO plaatsvindt. Tegelijkertijd constateren we dat heel veel ruimte in de stad grote delen van de dag leeg staat, zoals sportgebouwen, onderwijslokalen en scoutinggebouwen. De PvdA wil partners financieel tegemoetkomen om meervoudig gebruik te realiseren van deze ruimtes. De PvdA erkent dat het tekort aan kinderopvang en BSO een groot punt van frustratie is. Werk, privé en zorg voor kinderen moet en kan beter geregeld worden. Dit is zowel economisch als maatschappelijk van groot belang.

Dat betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA wil dat de gemeente alle mogelijkheden benut om meer opvangplaatsen te realiseren in de stad, juist omdat (in tegenstelling tot veel andere steden) in Utrecht nog steeds meer kinderen geboren zullen worden.
- De PvdA is groot voorstander van efficiënt meervoudig gebruik van gebouwen en lokalen, met name voor kinderopvang en BSO. De gemeente moet hier actief mee aan de slag.
- De PvdA wil het bedrijfsleven, dat net zo goed een groot belang heeft bij voldoende kinderopvang, tussenschoolse opvang en BSO-plaatsen, verleiden actief bij te dragen aan het verkleinen van de wachtlijsten.
- Als aanpassingen van regels, werkvormen of organisaties nodig zijn (zoals continuroosters op scholen of FLEX-bestemmingsplannen bij de gemeente), verlangt de PvdA van de gemeente een daadkrachtige en snelle aanpak.
- De PvdA wil dat de gemeente met de betrokken partijen afspraken maakt over een efficiënte, transparante en gecoördineerde opzet van de wachtlijsten, zodat er geen dubbelingen meer zijn, iedereen een gelijke kans maakt op een opvangplek en ouders niet bij verschillende instellingen ingeschreven hoeven te staan voor een plek.

3.2 Onderwijs: een goede start

Kinderen zijn het kapitaal van de toekomst. Zolang kinderen naar school gaan moeten ze verzekerd zijn van een beschermde, liefdevolle omgeving die ze een stevige basis biedt voor een goede toekomst. Als jongeren van school of vervolgopleiding komen, wil de PvdA dat ze door kunnen stromen naar een baan.

Gelijke kansen zijn voor de PvdA de basis voor een waardig bestaan. Vooral in tijden van economische crisis zijn het bestrijden van jeugdwerkloosheid en het voorkomen van schooluitval topprioriteit.

Dat betekent voor de komende raadsperiode:

- Er komen meer initiatieven op het gebied van voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Nog steeds beginnen veel kinderen met een taalachterstand aan de basisschool. Een kind dat met een taalachterstand aan de basisschool begint, ontwikkelt vaak al snel leerproblemen. De PvdA wil dat te vuur en te zwaard bestrijden. Daarom steunt de PvdA nieuwe projecten die de VVE effectiever kunnen maken en brengen we deze onder de aandacht van jonge ouders. Om dit te bereiken, wordt de samenwerking tussen kinderopvang, peuterspeelzalen en het basisonderwijs verder gestimuleerd.
- Er komen meer brede scholen in Utrecht, want ook voor en na de reguliere schooluren moeten kinderen op school terecht kunnen voor sport, cultuur en trainingen. Door voorschoolse en

buitenschoolse opvang te integreren in de brede school wordt het voor ouders makkelijker om zorgtaken te combineren met werk.

- Kinderen moeten zich veilig voelen op hun school, daarom moet de methodiek van de Vreedzame School breed ingezet worden. Als het aan de PvdA ligt creëren we die veiligheid niet door poortjes of strenge controles. Sociale controle moet de basis zijn van veilige scholen. De PvdA wil meer assistenten op school om docenten niet te belasten met alle problemen die jongeren mee naar school nemen. Ook jongerenwerk in het voortgezet onderwijs vindt de PvdA een goede en kansrijke aanpak.
- De PvdA wil dat de aanbevelingen van de Taskforce VMBO onverkort worden uitgevoerd. De VMBO-scholen moeten een verbeterde onderwijskwaliteit en leeromgeving krijgen met een maximale omvang van 600 leerlingen per school. Docenten krijgen meer inspraak in het beleid van de school om de kwaliteit te verbeteren. De kwaliteit van het onderwijs wordt uiteindelijk bepaald door 'bevlogen' leraren.
- We investeren verder in de Utrechtse School: de school waar leerlingen met leer- of gedragsproblemen tijdelijk naartoe kunnen.
- De PvdA wil dat basisscholen een afspiegeling zijn van hun buurt. Nog te vaak staat een volledig 'witte' school naast een volledig 'zwarte' school. Dit soort situaties kunnen we anno 2010 niet laten voortbestaan. Met behoud van de vrije schoolkeuze en de vrijheid van onderwijs wil de PvdA dat we in Utrecht samen naar school gaan. Kinderen wonen dus in de omgeving van de school. De PvdA wil dat de gemeente met alle betrokken scholen hierover dwingende afspraken (inclusief eventuele financiële prikkels) maakt.
- Een verantwoordelijke gemeente zorgt voor goed onderhouden schoolgebouwen. Er zijn in de raadsperiode 2006-2010 investeringsprogramma's opgesteld waardoor onze scholen op de toekomst voorbereid zijn. De PvdA vindt dat deze plannen snel en goed moeten worden uitgevoerd. Dit kan door te zorgen voor minimale bureaucratie en scherpe afspraken tussen gemeente en schoolbesturen. Ook in de regio zijn afspraken nodig, zodat gemeenten elkaar niet tegen werken.
- Een permanente zorg is het binnenklimaat van onze scholen. De gemeente moet alles op alles zetten het binnenklimaat snel te verbeteren, graag met hulp van de rijksoverheid.
- Goed onderwijs is overigens niet iets voor alleen kinderen. Nog steeds is ongeveer tien procent van de volwassenen in Utrecht min of meer analfabeet. De PvdA wil het analfabetisme in vier jaar sterk terugdringen.

3.3 Utrecht, stad van en voor jongeren

Met verreweg de meeste Utrechtse jongeren gaat het goed. Ze doen het goed op school, genieten van sport, cultuur en het Utrechtse uitgaansleven en redden zichzelf uitstekend. Met een aantal jongeren in onze stad gaat het minder goed. Voor hen wil de PvdA klaarstaan en ze een duwtje in de goede richting geven. Jongerenwerkers zetten we meer in op preventie, zodat overlast wordt voorkomen, de buurt veiliger wordt en hulpverlening op tijd wordt ingezet. Daarbij is het hun taak jongeren te helpen zich te ontwikkelen en mee te doen in de maatschappij. Goede jeugdhulpverlening voorkomt mede onveiligheid, criminaliteit en dure jeugdzorg. Jongeren die dat nodig hebben krijgen adequate en snelle hulp om uit de knel te komen. Bij echte probleemgezinnen is dit niet vrijblijvend. De Centra voor Jeugd en Gezin, die in 2014 in alle wijken klaar zijn, zullen laagdrempelig zijn. Voor ouders en jongeren is dan informatie, verwijzing en hulp goed en snel toegankelijk. Dat lukt volgens de PvdA alleen als de Gemeente zich inzet om bureaucratie en geschuif met papier tussen hulpverlenende instellingen en overheden te laten ophouden.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Jongeren krijgen in hun eigen buurt de ruimte om te spelen en zich te ontplooiën. Buurtvoorzieningen (speeltuinen, voetbalplekken, parken, en ook buurt- en wijkcentra) blijven van zeer groot belang. Hierin blijft de PvdA investeren.
- Integratie begint bij jongeren. Sport is bij uitstek dé manier om jongeren te laten samenkomen. De PvdA geeft sport voor jongeren een bijzondere plaats. Iedere jongere moet de kans krijgen lid te zijn van een sportvereniging. Ook wil de PvdA werken aan stadsspelen waarbij jongeren elkaar ontmoeten. Om dit te stimuleren, verstrekt de gemeente jaarlijks een sportpas aan alle jongeren onder de 18 jaar.
- De PvdA wil dat het jeugd- en jongerenbeleid met jeugd en jongeren zelf vormgegeven wordt en niet op het stadhuis is verzonden.
- De PvdA wil opnieuw één wethouder voor Jeugd.

- Ook bij alle nieuwbouwprojecten in Utrecht wordt voldoende speelruimte aangelegd (ten minste op de norm van “Jantje Beton”). Alle Utrechtse kinderen moet kunnen deelnemen aan aansprekende activiteiten in de buitenruimte vanuit het jeugdwerk en verenigingen, zoals in de speeltuinen, waar speeltuinwerkers geweldig werk verrichten in de begeleiding van kinderen.
- Utrecht is veel meer dan een verzameling buurten en wijken. De PvdA wil jongeren kansen geven door uitwisselingsprogramma's voor alle scholen binnen Utrecht op te zetten, zoals nu al gebeurt in de zogeheten 'Scholen in de wereld'.
- De versnippering en bureaucratie in Jeugdhulpverlening zorgt ervoor dat er veel dubbel werk gedaan wordt. Een gemeente als Utrecht is prima in staat om hier zelf de volledige regie op te voeren. Daarom is en blijft de PvdA er voorstander van dat de verantwoordelijkheid voor Jeugdzorg overgeheveld wordt naar de stad. Zo kunnen we kinderen en gezinnen sneller en beter helpen.
- De gemeente moet en zal voorkomen dat de Centra voor Jeugd en Gezin opnieuw uitgroeien tot bureaucratische organisaties. Er is nog veel versnippering in het zorgaanbod voor kinderen en jongeren. Hieraan moet een einde komen. De PvdA wil weten waaraan het geld voor hulpverlening en zorg wordt besteed. Gezondheid en preventie zijn voor zuigelingen, kinderen en jongeren heel belangrijk. De PvdA wil dat hier voldoende aandacht voor is in de Centra voor Jeugd en Gezin, vooral voor risicokinderen. Voorlichting, zorg en hulp aan meisjes bij onderwerpen als seksualiteit, loverboys, seksueel overdraagbare aandoeningen, anticonceptie en zelfbeeld horen ook thuis in de Centra voor Jeugd en Gezin in combinatie met de aandacht die hiervoor op school moet zijn.
- Veel probleemjongeren zorgen nog steeds voor overlast. Dit accepteren wij niet en hiertegen blijft de PvdA hard optreden. We bieden deze jongeren echter altijd een mogelijkheid op gebied van werk of scholing om hun toekomst op een eerlijke manier op te bouwen.
- Wangedrag en criminaliteit onder jongeren (vooral jongens) bestrijden en voorkomen we met een “sluitende aanpak”. Dat betekent een intensieve, niet vrijblijvende samenwerking tussen scholen, bureau jeugdzorg, reclassering, politie en justitie. Als kinderen opgroeien met een gevoel van sociale verbondenheid, dan is dat een krachtige vorm van preventie.
- Utrechtse jongeren groeien op tot volwaardige burgers. Of je nu student bent, scholier of werkend, de PvdA vindt het belangrijk dat je meedoet en ook meebeslist over je eigen stad en wijk. De PvdA nodigt jongeren uit hun jeugdhonk zelf te beheren, mee te praten en mee te doen.

3.4. Onderwijs en Arbeidsmarkt

Tijdens de economische crisis heeft de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt topprioriteit. De groeiende werkloosheid slaat vooral bij laagbetaald werk hard toe. De PvdA Utrecht gaat investeren in aanvullende scholing, meer praktijkgericht beroepsonderwijs, en eventueel in gesubsidieerd werk. Jongeren stimuleren we een (vervolg)opleiding te kiezen. Met scholen maken we werkbare afspraken over aanpak van het verzuim en het tegengaan van schooluitval. Bedrijven spreken we aan op hun verantwoordelijkheid stageplaatsen en werkervaringsplekken aan te bieden. Utrecht heeft gelukkig veel kennisintensieve en hooggekwalificeerde werkgelegenheid. Hoewel hier ook aandacht voor nodig blijft, is de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt hier beter op orde; dat moet ook voor de andere opleidingsniveaus kunnen.

Dat betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA vindt kwaliteitsverlaging in het onderwijs onacceptabel. De huidige situatie vraagt om sterk onderwijs. Hogere kwaliteit, meer aanbod (cultuur, creativiteit, sport, technasiums) en ruimte voor topopleidingen, ook in het VMBO. De PvdA wil betere aansluiting op en doorstroming naar het bedrijfsleven via leerwerktrajecten, stages en uitwisselingsprojecten. De gemeente neemt hierin het voortouw.
- De PvdA wil de groeiende oriëntatie van het beroepsonderwijs op de beroepspraktijk actief ondersteunen. We spreken bedrijven, instellingen en scholen aan om meer praktijkgericht onderwijs te organiseren, zodat leerlingen beter uitzicht hebben op de arbeidsmarkt. De PvdA wil dat de gemeente bedrijven en instellingen mobiliseert zich actief in te zetten voor het beroepsonderwijs. Het beroepsonderwijs sterk maken is het hart van de Utrechtse aanpak.
- Jongeren hebben minimaal een startkwalificatie op MBO-2 niveau nodig voor toetreding tot de arbeidsmarkt. Schooluitval moet daarom tot een minimum zijn beperkt in 2014. Utrecht moet ruimschoots de landelijke norm van 10% minder uitval per jaar halen.
- Er komt een nauwere samenwerking tussen scholen en (maatschappelijke) organisaties en bedrijven in Utrecht om jongeren te helpen aan een stage. De PvdA wil in Utrecht – zeker als het slechter gaat met de economie – voor elke jongere het recht op stage creëren. Dat geldt ook voor jongeren met een beperking.

- We gaan door met het spreekuur voor ouders en leerlingen van de leerplichtambtenaar op school. Bij schoolverzuim is een snelle en persoonlijke reactie van groot belang om erger te voorkomen. De gemeente werkt nauw samen met scholen en jongerenwerk om signalering en directe aanpak te bevorderen.
- Indien het onvoldoende beheersen van de Nederlandse taal het vinden van werkgelegenheid in de weg staat, is het leren daarvan verplicht. Hierbij is extra aandacht nodig voor migranten die soms al heel lang in Nederland zijn en het Nederlands niet machtig zijn. Zonder de taal te kennen hebben migranten nauwelijks de kans te emanciperen in Nederland, laat staan een baan te vinden.
- Taalonderwijs tijdens inburgeringcursussen wil de PvdA verbinden aan stagetrajecten, onderwijs en werk.
- Alle mogelijke deelnemers aan Nederlandse taal- en inburgeringcursussen moeten worden bediend. We gaan het gebruik van deze cursussen en regelingen voor speciaal taalonderwijs beter bekend maken bij de mensen die ze het hardst nodig hebben.
- De gemeente als werkgever dient het voortouw te nemen bij het aanbieden van stageplaatsen. De PvdA wil dat de gemeente gemiddeld per jaar 250 stageplaatsen voor VMBO en MBO leerlingen realiseert.

3.5. Kennis: moderne brandstof voor een sterke samenleving

Innovatie, kennisontwikkeling en hoger onderwijs worden in onze samenleving belangrijker. Utrecht loopt hierin landelijk voorop met veel kennisintensieve, creatieve en innovatieve werkgelegenheid en veel onderzoek en studenten in universiteiten en hogescholen. De PvdA wil deze koppositie van Utrecht de komende jaren verder uitbouwen en onze stad tot een echte kennisstad maken.

Dat betekent in de komende raadsperiode:

- Door hechtere samenwerking met en tussen de grote onderwijsinstellingen in Utrecht verhogen we de kennisintensiteit. We stimuleren kennisintensieve en creatieve bedrijvigheid. In het bijzonder in de binnenstad (kleinere bedrijven), en ook op De Uithof (starters, doorgroeiers, grotere bedrijven) in Utrecht Inc. en in het Science Park.
- Verhoging kennisintensiteit stimuleren we in het VMBO en in ROC's door betere toegang tot kennis te organiseren in de beroepspraktijk van het bedrijfsleven en in het hoger onderwijs en onderzoek (hogescholen en universiteiten). De gemeente moet hier coördinerend optreden en anderen helpen hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen. Kennisdeling en –uitwisseling tussen de instellingen, lokale overheid en bedrijven geven we een boost met het aanstellen van een Chief Science Officer, zoals recentelijk in Rotterdam is benoemd.
- Kennisuitwisseling tussen scholen, bedrijven en hoger onderwijs stimuleren we actief met stages, projecten en uitwisselingen. Op die manier komt er ook meer aandacht voor ondernemerschap op scholen.
- De PvdA vindt het belangrijk dat we bij alle kinderen eruit halen wat er in zit. Daarom streeft de PvdA in Utrecht naar het inlopen van achterstanden en naar een voortdurende kwaliteitsverhoging van het onderwijs over de hele linie. In dat kader is bijvoorbeeld de vestiging van voorzieningen voor hoogbegaafde kinderen en een Internationale Afdeling binnen een aantal scholen wenselijk, onder andere om Utrecht een aantrekkelijker vestigingsplaats te maken voor (internationale) kenniswerkers.

Hoofdstuk 4: Utrecht. Bruisende Cultuurstad

Kunst en cultuur zijn meer dan franje voor de samenleving. Kunst en cultuur bieden trots en hoop, emanciperen, verbinden mensen met elkaar en met hun omgeving. Cultuur levert de stad meer op dan alleen kunstzinnig en cultureel vermaak. Het draagt bij aan de economische groei van de stad. Het is een niet te onderschatten vestigingsfactor voor bedrijven. Het creëert werkgelegenheid. Het dient als stadspromotie. Het biedt kwaliteit in het onderwijs. Het maakt de stad aantrekkelijk voor bewoners.

Cultuur, cultuurbeleving en cultuurparticipatie verbinden mensen met elkaar, of ze nu in Utrecht wonen, werken of verblijven. Ze dragen bij aan de culturele kleur, diversiteit en variëteit van de stad. Ze bieden jeugd en jongeren avontuur en kansen voor de ontwikkeling van talent. Dat is fantastisch voor de groei van de stad als geheel.

De PvdA wil dat kunst en cultuur voor iedereen bereikbaar en toegankelijk zijn, dus ook voor u.

De stad moet, als het aan de PvdA ligt, uitgroeien tot een podium waar u trots op kunt zijn. Utrecht als stad van kennis en cultuur manifesteert zich daarnaast door de versterking van voorzieningen, die noodzakelijk is door de groei van de stad. Utrecht is en blijft jong. De marsroute naar de viering van de Vrede van Utrecht in 2013 en de nominatie als Culturele Hoofdstad van Europa (2018) is daarbij richtinggevend.

De PvdA maakt zich hard voor culturele groei en wil betere voorzieningen met een goede spreiding over het centrum en de wijken, inclusief Leidsche Rijn.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA Utrecht kiest voor bruisende cultuur en vindt dat Utrecht zich nog beter kan manifesteren als de “oude culturele stad” waar de verbinding en verbondenheid met de “nieuwe stad” (zowel Leidsche Rijn als De Uithof) zichtbaar wordt en vorm krijgt in het rijke culturele leven.
- Goede festivals verdienen blijvende steun en navolging. De Utrechtse festivals, wijkgebonden activiteiten en culturele trapveldjes zoals Zimihc die aan het realiseren is, het zijn de parels van onze stad.
- De PvdA wil meer stedelijke festivals in wijken, dus niet per se allemaal in de binnenstad. Voor wijkbewoners moet het aantrekkelijk zijn festivals te bezoeken. De Culturele Zondagen, die activiteiten door de gehele stad kennen, zijn daarvan het beste voorbeeld. We willen dit festival graag uitbreiden naar Culturele Zomers. Leidsche Rijn verdient hierbij extra aandacht.
- In 2013 is de viering van 300 jaar Vrede van Utrecht. Veel mensen, jong en oud, zullen dit, als het aan de PvdA ligt, op een feestelijke manier mee beleven. Een kans voor de stad om grote groepen burgers met en aan elkaar te verbinden. Tegelijk kan Utrecht er aan werken de nominatie van Europese Culturele hoofdstad in 2018 binnen te halen. Speciale aandacht is hierbij nodig voor cultuureducatie en cultuur in de wijken. Culturele activiteiten kunnen, net als sport, het cement zijn in de wijken.
- De PvdA wil een investeringsagenda voor de culturele infrastructuur. Bovenaan deze agenda staat een nieuwe grote zaal voor de schouwburg in Leidsche Rijn. Hiernaast goede huisvesting voor het Utrechts Centrum voor de Kunsten in het Bibliotheek++ gebouw en culturele trapveldjes in de wijken hebben een prominente plaats op deze agenda. De PvdA wil meer ruimte in Utrecht in ‘rafelgebieden’ voor jong en ondernemend talent door een actieve rol van de gemeente bij bewoners- en kunstenaarsinitiatieven en door samen met woningcorporaties panden beschikbaar te maken.
- De nieuwe bibliotheek aan het Smakkelaarsveld moet een culturele instelling worden voor Woord, Beeld en Geluid. Voor boeken, films en kunstencentrum kunt u hier terecht.
- In het culturele krachtenveld is aandacht voor de verschillende sectoren nodig. Zowel voor makers als voor partners bij de presentatie van muziek, theater, dans, beeldende kunst, film, musea, poppodia en architectuur moet een samenhangend en bindend cultuurbeleid komen, dat iedereen uitdaagt en verleidt een bijdrage te leveren aan de marsroute naar de Vrede en de Culturele Hoofdstad.
- Jeugd en jongeren kunnen vroeger in aanraking komen met kunst en cultuur. Via school, kunstonderwijs, cultuureducatie en participatie, dicht bij huis in de buurt of wijk. Zimihc, het Wilde Westen, het Vorstelijk Complex, jeugdtheaterhuis Berenkuil en het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) zijn mooie voorbeelden. Dat kan ook in en op podia van nieuwe culturele voorzieningen als het Muziekpaleis Vredenburg, de nieuwe bibliotheek/Artplex, het vernieuwde UCK, de Stefanus in Overvecht, de nieuwe schouwburg in Leidsche Rijn, de cultuurcampus Amadeus in Vleuterweide en op de Uithof. De verbinding tussen scholen en cultuur wil de PvdA versterken.

- We gaan Utrecht als museumstad op de kaart zetten. Intensieve samenwerking van de instellingen in het museumkwartier is hiervoor een voorwaarde, met geprofileerde gezamenlijke optredens en baanbrekende exposities. Het Centraal Museum/Rietveldmuseum is hierbij koploper.
- Het Muziekpaleis moet zo snel mogelijk open voor het publiek. We willen dat het aanbod op peil blijft. Verbouwingen of nieuwbouw mogen daarmee niet ten koste gaan van het aanbod en de kwaliteit. De programmering van muzieklaboratoria zoals Ekko en Kikker is van belang voor de hoognodige balans in het aanbod.
- We stimuleren cultureel ondernemerschap (bijvoorbeeld op het gebied van design, muziek, gaming) met huisvesting (leegstaande kantoren en winkelpanden ombouwen tot starterspanden, oefenruimtes), met netwerken (grotere bedrijven in Utrecht) en met infrastructuur (podium bieden tijdens festivals). Vooral projecten die de relatie tussen de creatieve wereld en het Utrechtse bedrijfsleven versterken verdienen steun.
- Het Cultuurconvenant is in samenwerking met de provincie en het rijk een noodzakelijke basis voor het culturele leven van Utrecht. Deze succesvolle samenwerking met de provincie wil de PvdA verder uitdiepen. De culturele voorzieningen in onze stad hebben ook een regionale functie.
- De relatie met de grote onderwijsinstellingen breiden we uit met cultuur. Politieke en culturele debatten, voorstellingen en uitvoeringen willen we graag samen doen met universiteiten en hogescholen, bijvoorbeeld tijdens de Culturele Zomers. Het cultuurconvenant met de Universiteit willen we graag uitbreiden.
- Beter gebruik maken van culturele regelingen en fondsen zoals het Jeugd Cultuurfonds is een must, zowel door de gemeente als door de culturele instellingen.
- Utrecht gaat de geschiedenis van de stad beter zichtbaar maken. De initiatieven rond de Vrede van Utrecht, Domplein, Limes en Castellum verdienen steun en navolging. Dat vraagt wel om goede bescherming van de culturele en historische waarden van de binnenstad. Minder auto's in de binnenstad zijn ook om deze reden het streven van de PvdA.
- Leidsche Rijn, Stationsgebied en Uithof hebben of krijgen architectuuriconen. Architectuur verdient aandacht. Utrecht blijft een stad in (culturele) ontwikkeling.
- Utrecht is te bescheiden als het gaat om cultuurmarketing en (internationale) stadspromotie. De PvdA wil hierin flink investeren tot in ieder geval 2014 en de lappendeken van initiatieven bundelen. Dat geeft de stad bovendien een goede economische impuls.

Hoofdstuk 5: Wij in de wijk

Utrecht is een stad waar veel mensen willen wonen en blijven wonen. De koopprijzen van huizen zijn hoog en de wachtlijsten voor huurwoningen lang. De PvdA wil voor iedereen een betaalbare woning en ongestoord woongenot. Dit willen we bereiken door meer woningen te bouwen in de stad en bestaande woningen te verbeteren. In elke wijk moeten woningen zijn voor mensen met lage en hogere inkomens. Duurzaamheid is hierbij de leidraad: de PvdA wil energiezuinige woningen in een groene en veilige buurt.

De laatste jaren zijn er door de inzet van de PvdA veel woningen gebouwd en zijn er meer kamers voor studenten bijgekomen. Door de economische crisis blijft de woningbouw achter bij de planning. Maatregelen zijn nodig om het bouwtempo te verhogen. We kiezen er voor in de komende jaren het grootste deel van de nieuwe woningen in het stedelijk gebied te bouwen. Dit vraagt om creatieve oplossingen voor zuinig, meervoudig ruimtegebruik en de bereidheid te accepteren dat er ook wel eens in iemands 'achtertuin' gebouwd gaat worden. De PvdA wil af van de gemakkelijke redenering 'not in my backyard'.

De wijkaanpak is de laatste jaren goed op gang gekomen. Voor de PvdA staan de mensen, hun wensen en toekomst hierbij centraal. Investerings in huizen en voorzieningen gaan samen met investeringen in een veilige en fijne leefomgeving en kansen op goed onderwijs en werk. Wensen van bewoners zijn hierbij het uitgangspunt.

5.1 Wonen

Naast betaalbare nieuwbouw moet in de wijken extra aandacht zijn voor woningverbetering en -onderhoud. Wij kiezen ervoor het aanbod van woningen versneld uit te breiden en meer tempo te maken in het realiseren van krachtwijken voor de huidige bewoners.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De komende jaren start de gemeente met de bouw op het Veemarkterrein, de Cartesiusdriehoek, de Merwedekanaalzone en Rijnenburg, naast de geweldige opgave die nog in Leidsche Rijn volop aan de gang is. In de zone langs de rijksweg A12 en op kleinere locaties in de stad wil de PvdA woningen bouwen, liefst in hogere dichtheden.
- Hoogbouw is mogelijk op plekken waar dit de bestaande stad niet letterlijk en figuurlijk overschaduwet en voldoet aan alle eisen rond duurzaamheid en milieu. Op andere plekken is laagbouw in hogere dichtheden gewenst.
- In Utrecht neemt het aantal woningzoekende alleenstaanden toe. Ook nu al bestaat meer dan de helft van het aantal huishoudens uit alleenstaanden. Naast woningen voor gezinnen is speciale aandacht nodig voor (oudere) alleenstaanden, meergezinswoningen en woongroepen.
- Voor starters op de huizenmarkt is het moeilijk om een betaalbare woning te krijgen. Er moeten meer en betaalbare starterswoningen komen. Combinaties van huur en koop in één complex wil de PvdA stimuleren.
- De PvdA wil dat in Utrecht voldoende sociale huurwoningen blijven bestaan voor mensen die hierop zijn aangewezen. Bij nieuwbouw in Utrecht kiest de PvdA voor het realiseren van 40% sociale woningbouw.
- Zolang de economische crisis de woningbouw in de weg zit, is de PvdA vóór extra (financiële) inspanning van de gemeente.
- De PvdA zet bij woningbouw in op een kwalitatief hoogwaardige en groene openbare ruimte. Parkeren gaat zo veel mogelijk ondergronds of inpandig: we willen bouwen boven blik.
- Leegstand van kantoorgebouwen pakken we aan. De PvdA wil de leegstandsduur aan een maximum binden. Plannen voor het omzetten naar (tijdelijke) woningen krijgen de steun van de PvdA.
- De PvdA wil doorstroming bevorderen en scheefwonen aanpakken, zodat woningzoekenden sneller de sociale huurwoning krijgen die bij hen past. Hiervoor willen we de criteria van het toewijzingsbeleid voor sociale huurwoningen aanpassen.
- Verhuurders die te hoge huren vragen wil de PvdA actief aanpakken. De PvdA wil dat de gemeente studenten en andere huurders ondersteunt bij het krijgen van een redelijke huur.
- We gaan door met een zorgvuldige uitvoering van de plannen voor Leidsche Rijn en het Stationsgebied. De betrokkenheid van bewoners moet groter zijn. De PvdA wil extra aandacht voor voorzieningen, bereikbaarheid, sociale veiligheid en het tegengaan van overlast tijdens de bouw.

- Ruimte in de stad die vrijkomt door verplaatsing van bedrijven die relatief veel ruimte gebruiken, voor weinig werkgelegenheid zorgen en leiden tot veel extra (vracht)verkeer, wil de PvdA vooral gebruiken voor woon- en werkgelegenheid in hogere dichtheden.

5.2 Energiezuinig wonen

Veel huizen in Utrecht stammen uit tijden waarin energie nog oneindig leek. Vooral in Zuilen, Ondiep en het Centrum is het moeilijk huizen warm te houden in koude winters. Veel mensen kunnen zelf bijdragen aan een goede isolatie, maar niet iedereen kan dit betalen. Dat dit niet alleen een probleem is van oude koopwoningen bewijzen de flats in Overvecht. In sommige flats hebben de woningcorporaties nog steeds geen dubbel glas gezet, waardoor de bewoners letterlijk in de kou komen te zitten. Het stoken kost de corporaties niets, maar de bewoners des te meer! Zij zijn degene die voor de kosten moeten opdraaien. Niet alleen om er ook in koude winters warm bij te zitten, ook om de lokale bouw te ondersteunen zal de PvdA daarom haast maken met het beter laten isoleren van huizen. Daar blijft het niet bij. De PvdA stimuleert het gebruik van duurzame energie met bijvoorbeeld zonnepanelen op de daken van flats.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA gaat keiharde afspraken maken met woningcorporaties om slecht geïsoleerde flats te isoleren en haast te maken met het wegwerken van achterstallig onderhoud, zonder deze kosten volledig door te berekenen aan de huurders.
- De PvdA wil grootschalige inzet van maatregelen en middelen om particuliere woningen energiezuiniger te maken, zoals het gebruik van zonnepanelen, dakisolatie, dubbel glas en spouwmuurisolatie. Wat de PvdA betreft komen uiteindelijk op alle flats in de stad zonnepanelen en helpen we bewoners zelf meer groene energie op te wekken.
- De PvdA wil bij nieuwbouwprojecten en nieuwe woningen in Utrecht alleen energiezuinige principes gebruiken. Utrecht moet in 2014 toonaangevend zijn in klimaatneutraal bouwen.

5.3 Ik, jij, wijk

- De PvdA staat voor de stad Utrecht, met toekomstbestendige wijken. Voor de bewoners van nu en hun kinderen. Bewonersparticipatie staat voor ons centraal. Sloop, renovatie en nieuwbouw vindt alleen plaats na intensief overleg met bewoners en inspraak. De PvdA wil dat vooraf voor bewoners duidelijk is wat de verantwoordelijkheden, kaders en randvoorwaarden zijn.
- De uitdaging bij de wijkaanpak is de wijken zoveel kwaliteit te geven dat mensen er graag willen wonen. De PvdA investeert daarom, naast woningen, in onderwijs, werk, voorzieningen en een veilige leefomgeving.
- Slechte woningen worden aangepakt. In overleg met bewoners en woningbouwcorporaties wordt de keuze gemaakt tussen sloop en nieuwbouw of renovatie.
- Omdat de energieprijzen blijven stijgen, maken ze een steeds groter deel uit van de woonlasten. De PvdA wil daarom dat duurzaam bouwen en wonen de norm is.
- De woningcorporaties hebben de plicht bestaande woningen goed te onderhouden. De PvdA wil dat de gemeente dit actief controleert en handhaaft.
- De betrokkenheid van bewoners bij alle plannen in de wijk moet als het aan de PvdA ligt een grotere rol krijgen. Dat geldt voor de (toekomstige) woning van bewoners en voor de voorzieningen en de openbare ruimte. De PvdA wil dat burgers het weer voor het zeggen krijgen.
- Mensen moeten wooncarrière in hun eigen wijk kunnen maken. Zodat ze ook als het sociaal-economisch beter gaat, in hun wijk kunnen blijven wonen. Dit betekent meer koopwoningen in Overvecht en Kanaleneiland. Dus ook meer huurwoningen en goedkope koopwoningen aan de oostkant van de stad, zoals is afgesproken voor het Veemarktterrein.
- Mensen hebben recht op ongestoord woongenot. Corporaties en gemeente bemiddelen actief bij overlast. Buurtvaders, wijkwachten en straatcoaches kunnen hieraan een goede bijdrage leveren. De PvdA blijft groot voorstander van voldoende wijkagenten en een efficiënte buurtbemiddeling.
- De aanpak van illegaal wonen bestrijdt een andere vorm van overlast. In illegaal bewoonde panden vinden vaak ook andere illegale zaken plaats. De woningcorporatie en de gemeente moeten door controles weten wie onterecht in een bepaalde woning woont en er gericht tegen optreden.
- In buurten waar de leefbaarheid onder druk staat is selectie van huurders mogelijk (lokaal maatwerk, selectief toegepast).
- We gaan het omzetten van hiervoor ongeschikte woningen in kamerbewoning zoveel mogelijk tegen.

5.4 Bij ons in de wijk

De meeste maatregelen die de PvdA bepleit zijn voor alle Utrechtse wijken nodig. Hiernaast is er ook een aantal specifieke wensen voor specifieke wijken in Utrecht.

West (Lombok, Nieuw Engeland, Schepenbuurt en Oog in Al)

- Het ondernemerschap in West, met al z'n kleine bedrijfjes, krijgt een extra stimulans. Vooral kleine ondernemers kunnen beter worden ondersteund met starters- en doorgroeifaciliteiten (coaching, begeleiding, financiering, huisvesting). Samen met Utrechtse bedrijven en de Kamer van Koophandel start de Taskforce "Vestig je in West".
- Door de enorme hoeveelheid werkzaamheden aan de westkant van de stad is de luchtkwaliteit juist in dit deel van Utrecht een zorg. De PvdA gaat zorgen dat de luchtkwaliteit zo snel mogelijk voldoet aan de Europese norm. We willen dat in deze wijk meer bomen worden aangeplant.

Vleuten, De Meern, Vleuterweide, Haarzuilens en Rijnenburg

- Snelle uitvoering van de centrumplannen in Vleuten en De Meern. De oude kernen worden autoluw. Doorgaand verkeer moet beter om de kernen heen geleid, de aansluiting van de kernen naar de doorgaande wegen kan beter. De PvdA wil vanzelfsprekend geen snelweg door woonwijken.
- We leggen een begraafplaats aan bij de Hamlaan, zodat mensen in de eigen omgeving begraven kunnen worden.
- De PvdA wil versnelling van de bouw van voorzieningen voor jeugd en jongeren.
- Rijnenburg wordt een duurzame wijk met veel groen en water.

Leidsche Rijn

- Leidsche Rijn is een jonge wijk die snel groeit. De PvdA wil versnelling van de bouw van voorzieningen in Leidsche Rijn, in het bijzonder voor jeugd en jongeren, inclusief huisvesting voor kinderopvang en scholen.
- De PvdA wil de verkeersproblemen rond de scholen in Leidsche Rijn aanpakken door gerichte voorlichting, kiss&ride voorzieningen en handhaving van de regels.
- De nieuwe grote zaal van de schouwburg in Leidsche Rijn centrum wordt een culturele trekker voor heel de stad.
- Het Romeinse verleden wordt zichtbaar in het openlucht museum castellum de Hoge Woerd.

Zuidwest (Kanaleneiland, Rivierenwijk, Dichterswijk en Transwijk)

- De PvdA wil dat de herstructurering in Kanaleneiland doortastend, voortvarend en slagvaardig wordt aangepakt, met aandacht voor de zorgen en problemen van bewoners. Zij hebben grote behoefte aan informatie en willen weten waar ze aan toe zijn. De PvdA gaat door met wijkbijeenkomsten en blaast de website van Kanaleneiland nieuw leven in.
- In Zuidwest zijn volop kansen voor startende bedrijven. De PvdA neemt het initiatief voor een bedrijfennetwerk en gaat afspraken maken met bestaande bedrijven over coaching, stages en uitwisseling van kennis en ervaring.
- De veiligheidssituatie in delen van de wijk is zorgelijk. Een gecombineerde aanpak is nodig van politie (met name wijkagenten), welzijnswerk (straatcoaches), onderwijs (docenten, leerplichtambtenaren) en oudercoaching.

NoordWest (Zuilen, Pijlsweerd, Ondiep)

- Delen van de wijk ondervinden de gevolgen van de aanpassing van de aansluiting op de Rijksweg A2. Deze gevolgen willen we zo klein mogelijk houden. Daarbij helpt een strenge regie op de uitvoering, zodat de onvermijdelijke overlast zo veel mogelijk beperkt blijft voor de bewoners.
- De PvdA wil meer aandacht voor 'kleine' criminaliteit als auto-inbraak en andere vormen van snelle kraak. We willen meer agenten op patrouille in met name avond- en nachtelijke uren.
- In deze wijk is openbare ruimte schaars, daarom wil de PvdA blijven investeren in het groen, zoals het Julianapark, Noordsepark, de van Heukelomlob, Vechtoever en de Springertuin.

Overvecht

- De JeugdAdviesTeams hebben een begin gemaakt bij de aanpak bij de hulpverlening aan de zogeheten 'multiprobleem' gezinnen. De PvdA steunt deze teams volop en wil dit werk uitbreiden.
- De veiligheidssituatie in Overvecht is, net als in Kanaleneiland, zorgelijk. Vooral de overlast door jongeren is groot. Ook hier is een gezamenlijke aanpak van politie, scholen, en welzijnswerk

noodzakelijk. De PvdA wil dit werk met kracht voortzetten en jongeren ook een alternatief bieden. Het tijdelijke jongerencentrum De Boog is succesvol en moet daarom een permanente plek krijgen.

Oost/Noordoost (Votulast, Wittevrouwen, Tuindorp, Voordorp, Oudwijk, Abstede, Wilhelminapark, Rijnsweerd, Uithof)

- Het vastlopen van het verkeer in Oost en Noordoost en de gevolgen hiervan voor de luchtkwaliteit, vragen om een goede coördinatie van alle werkzaamheden die de komende jaren in deze wijken gaan plaatsvinden.
- Het autoverkeer op het Herculesplein en rond stadion Galgewaard en omliggende wegen loopt regelmatig vast. Door duizenden nieuwe arbeidsplaatsen op het Kromhoutterrein en een toestroom van nieuwe bewoners, zijn tijdelijke bereikbaarheidsmaatregelen nodig om stagnatie te voorkomen.
- Om te voorzien in dringende behoefte aan ouderenhuisvesting bevordert de gemeente de bouw van een wooncomplex voor 55+ met huur- en koopwoningen. Voorbeeld hiervan is Nieuw Bleyenburg op de hoek Jan van Galenstraat/Kardinaal de Jongweg.

Zuid (Lunetten, Hoograven, Tolsteeg)

- Veel drukke (spoor)wegen doorsnijden en omringen de wijk. Deze mogen geen barrière gaan vormen. De PvdA wil de hinder terugdringen en de mogelijkheden verbeteren om veilig de weg over te steken.
- Er moeten meer voorzieningen voor jongeren in de wijk komen.
- Het openbare groen in de wijk moet beter ingericht en onderhouden worden. Daarmee verhogen we de veiligheid en toegankelijkheid.
- De PvdA is voorstander van de bouw van gezondheidscentrum Nieuw Pletburg.
- De samenwerking in Hoograven tussen de voetbalvereniging en de roeiverenigingen verdient navolging. De PvdA steunt initiatieven om deze samenwerking uit te breiden naar andere sporten en sport in te zetten voor integratie van leeftijdsgroepen en Utrechters.
- Het nieuwe station aan de Vaartse Rijn moet zo worden vormgegeven dat het de verbinding vormt tussen het centrum van Utrecht en Hoograven/Rivierenwijk en aansluit op de culturele hotspot Rotsoord.

Binnenstad

- De PvdA wil de bevoorrading van de binnenstad in 2014 in principe geheel via het water of elektrisch georganiseerd hebben.
- De plannen voor het stationsgebied worden zo snel mogelijk uitgevoerd. Overlast wordt voorkomen door de bouw goed af te stemmen met bewoners en gebruikers van het centrum.
- Met spoed wil de PvdA de voetgangersbrug tussen de Grifhoekgarage en de binnenstad aanleggen.
- Muizen, ratten en op sommige plaatsen ook duiven komen in steeds grotere aantallen voor in de stad. Samen met bedrijven en bewoners gaat de PvdA een effectief programma uitvoeren dat de overlast beperkt.
- Het Janskerkhof wordt autovrij ingericht in overleg met de huidige bewoners en ondernemers.
- De PvdA streeft voor de Utrechtse binnenstad naar een zo goed mogelijke balans in de zakelijke (winkels/kantoren) toeristische, culturele en andere dienstverlening. De gemeente voert hierin een transparant beleid. De belangen van bewoners worden gewaarborgd, waarbij gestreefd wordt naar een evenwichtige verdeling tussen jong en oud, rijk en arm.

Hoofdstuk 6: Utrecht Schoon, Heel en Veilig

De geregistreeerde criminaliteit daalt al een aantal jaren in Utrecht en ook de onveiligheidsgevoelens dalen. Met de waardering van Utrechters voor de openbare ruimte is het – zo blijkt uit de ‘Utrecht Monitor 2008’ - redelijk gesteld. Het gaat de goede kant op met de veiligheid in de stad, maar het kan beter.

De kans om slachtoffer te worden van een misdrijf moet omlaag en de waardering en de betrokkenheid van bewoners bij hun buurt moet omhoog. De PvdA wil zich de komende jaren sterk maken voor de verbetering van de openbare ruimte. Mooie plekken in de stad willen we goed onderhouden, verloedering moeten we bestrijden. Het gevoel van veiligheid is groter als alles wat stuk is, snel gerepareerd wordt en als bewoners betrokken worden bij veranderingen in de buurt. Mensen moeten veilig over straat kunnen gaan, overdag en 's avonds. We willen een forse verlaging van het aantal slachtoffers van (kleine) criminaliteit.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

6.1 Veiligheid: blijvende inzet is broodnodig

- We zetten verder in op behandeling van veelplegers om draaideurcriminaliteit te voorkomen. De gemeente neemt actieve verantwoordelijkheid voor het voorkomen van recidive van vrijgekomen gedetineerden.
- De wijkagent moet de spil in de wijk zijn rond het thema veiligheid. De wijkagent staat dicht bij bewoners en heeft overzicht over alle initiatieven die op buurt- of wijkniveau plaatsvinden, inclusief die van het welzijnswerk, de gemeente, scholen en andere partijen.
- Jongeren horen vanzelfsprekend op straat en in het straatbeeld, ook in Utrecht. Bewoners hebben soms een steuntje in de rug nodig om jongeren op overlastgevend gedrag aan te spreken, voordat het echt uit de hand loopt. De PvdA wil geen repressie zonder aandacht voor preventie. De gemeente kan dit ondersteunen met buurtbemiddeling en het ondersteunen van wijkwachten. Hier betrekken we bewoners en bedrijven in de buurt bij.
- Straatcoaches spreken jongeren aan op intimiderend en overlastgevend gedrag en treden daarmee preventief op. Diversiteit bij de coaches is van belang om aansluiting te vinden bij de jongeren op straat. Goede rolmodellen zijn belangrijk, vooral voor allochtone jongens. Als preventie niet voldoende is komt er actief lik-op-stuk-beleid door gemeente, jeugdzorg en politie. Ouders stellen we financieel verantwoordelijk voor schade die hun minderjarige kinderen hebben veroorzaakt.
- Zodra overlast uit de hand loopt pakken we de overlastgevers aan. Ernstig overlastgevend gedrag gaan we hinderlijk volgen; gebiedsverboden en samenscholingsverboden worden tegen hen ingesteld. Ook dat is PvdA-beleid.
- Straatcriminaliteit moet ten minste met 50% dalen tot 2014.
- De PvdA wil meer aandacht voor de slachtoffers van criminaliteit: aan de ene kant door betere opvang, zorg en juridische ondersteuning, aan de andere kant door de daling van het aantal slachtoffers centraal te stellen. De politie moet voor de ‘geregistreeerde criminaliteit’ niet alleen kijken naar het aantal aangiftes; ook de daling van het aantal slachtoffers telt.
- Om woninginbraken tegen te gaan wil de PvdA dat de gemeente goede informatie geeft over preventie aan burgers. 90% is gelegenheidsinbraak.
- Cameratoezicht in de stad breiden we uit waar dat nodig is om de pakkans van daders te vergroten. We willen minder camera's waar dat kan. Plaatsing gebeurt alleen in overleg met de buurt (zowel bewoners als ondernemers). We stoppen met Mosquito's.
- Huiselijk geweld, kindermishandeling, vrouwenhandel tolereren wij niet. De PvdA vindt dat de burgemeester meer bevoegdheden moet krijgen in crisissituaties, ook als dat betekent dat de overheid ‘achter de voordeur’ komt. De Utrechtse PvdA gaat hiervoor pleiten bij haar Tweede Kamerleden.
- De PvdA is voor hard optreden tegen discriminatie. Het is onacceptabel als mensen hun buurt uitgepest worden, door discriminatie geen baan kunnen krijgen of overlast ondervinden door hun ras, sekse of geloof.
- Illegaal gokken, illegale prostitutie en illegale drugs zijn niet direct zichtbaar, maar ze tasten wel onze rechtsstaat aan. Daarom pakken we dat krachtig aan. De gemeente voorkomt zo veel mogelijk illegale activiteiten met een kritisch vergunningenbeleid en waar nodig met behulp van de wet BiBob.
- Een kleine groep buurtbewoners veroorzaakt soms zoveel overlast dat andere buurtbewoners zich onveilig voelen. We willen deze vorm van overlast een halt toeroepen met een gezamenlijk optreden van verhuurders, politie, welzijnsinstellingen en de gemeente.

- De veiligheid is door het bouwen in voornamelijk het stationsgebied in het gedrang. Fietsers en wandelaars moeten te allen tijde (dag en nacht) veilig van en naar het station kunnen komen.
- Zowel bij het bestrijden van huiselijk geweld als bij de zorg voor slachtoffers wil de PvdA speciale aandacht voor vrouwelijke migranten, omdat juist deze vrouwen vaak moeilijk bereikbaar zijn.

6.2 Openbare Ruimte en Groen

De openbare ruimte is niet alleen het visitekaartje van onze stad. Een groene en mooie openbare ruimte draagt vooral bij aan de leefbaarheid van Utrecht. Iedereen heeft een prettig leefklimaat nodig. Door de complexe opgaven in de stad (stationsgebied, Leidsche Rijn, prachtwijken en alle opgaven op sociaal terrein) is investeren in een groene en duurzame stad met een goed stedelijk leefmilieu een basisvoorwaarde. Voor u gaan we de komende jaren deze basis weer op orde brengen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De openbare ruimte in de stad moet schoon, heel en veilig zijn. Dat lukt alleen als zoveel mogelijk mensen daar een actieve bijdrage aan leveren en zich meer verantwoordelijk gaan voelen voor de eigen straat en buurt. Een actieve aanpak bij het wegwerken van achterstallig onderhoud hoort daarbij, net zoals meer veegploegen en meer afvalbakken op pleinen en drukke straten die regelmatig geleeagd worden .
- Jaarlijks komen circa 40.000 meldingen binnen bij de gemeente van bewoners. 96% daarvan gaat over de openbare ruimte. De PvdA wil dat de gemeente deze belofte waar gaat maken: “vandaag gebeld, deze week hersteld”.
- Voor mensen met een visuele of motorische beperking zijn loszittende stoeptegels, boomwortels, onvoldoende op- en afritten bij trottoirs (het zijn een paar voorbeelden) enorm belemmerend. Een goede openbare ruimte is noodzakelijk om actief mee te doen in Utrecht. De PvdA maakt zich sterk voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor alle burgers.
- Het leefbaarheidsbudget wordt voor een belangrijk deel gebruikt door bewoners voor het verbeteren van de openbare ruimte. We gaan bewoners ook vragen om de budgetten te besteden voor het vergroten van de veiligheid in hun wijk. Het leefbaarheidsbudget wil de PvdA daarom op peil houden ten opzichte van de begroting 2010.
- We versterken de ecologische zones in en rond de stad, en stimuleren bewonersparticipatie voor deze zones. De PvdA is voorstander van de aanleg van een groene hoofdstructuur dwars door de stad.
- De PvdA wil meer volkstuinen (geïntegreerd in woonwijken) en geeft steun aan volkstuininitiatieven die bijdragen aan de verbetering van buurten en wijken waar die volkstuin is.
- Door parkjes in zelfbeheer te geven en gemeenschappelijke tuinen aan te leggen geven we de openbare ruimte terug aan bewoners. Zelfbeheer van de openbare ruimte leidt in de meeste gevallen tot een hogere kwaliteit en hechtere straat- of buurtcontacten. Zelfbeheer van de openbare ruimte kan tot 2014 ten minste verdubbelen.
- Als de bouw op binnenstedelijke locaties nog niet mogelijk is gaan we stimuleren dat bewoners en bedrijven creatief met deze ruimte om kunnen gaan, bijvoorbeeld tijdelijke moestuinen volgens de principes van ‘guerrilla gardening’. Hiermee voorkomen we jarenlang braakliggende stukken grond in de stad, wat op zichzelf al een kwaliteitsverbetering betekent.
- De aanleg van het RietveldPark in Leidsche Rijn en nieuwe parken in de nieuwbouwwijken vragen om hoge kwaliteit en duurzame investeringen. De PvdA wil dat het kwaliteitsniveau van de bestaande stadsparken ten minste gehandhaafd blijft.
- Net als de andere onderdelen van de gemeentelijke organisatie, gaat de dienst stadswerken, duurzaam werken. Bij afvalinzameling, openbare verlichting, de aanschaf van vervoersmiddelen en andere producten van de dienst moet Utrecht in 2014 een koppositie innemen waar het gaat om milieu.
- Utrecht heeft goede speeltuinen waar veel kinderen gebruik van maken. De speeltuinbegeleiders zijn van grote waarde voor de sfeer en moeten daarom blijven.
- Ook bij het inrichten van nieuwe wijken of nieuwbouw in de bestaande stad kijken we naar het veilig inrichten van de openbare ruimte. Zo zijn de pleinen in de stad er om elkaar te ontmoeten en is het ook ‘s avonds fijn om op straat te zijn. 1% van het budget van bouwplannen besteden we aan groenvoorzieningen.
- De PvdA wil extra investeren in de steedes (stadsboerderijen) in de stadsparken. In de steedes moet natuur- en milieueducatie plaats vinden.

Hoofdstuk 7: Zorg en welzijn, fundament van de stad

Goede zorg en welzijn dichtbij in de buurt, toegankelijk en betaalbaar voor iedereen die het nodig heeft. De PvdA vindt dit een noodzakelijk fundament voor een vitale stad.

We gaan uit van actieve burgers die zorgen voor zichzelf en hun omgeving en geven extra aandacht aan de meest kwetsbare mensen. Juist wie het niet alleen redt, moet de weg naar voorzieningen goed kunnen vinden. De gevolgen van de verslechterde economie mogen niet extra hard bij deze mensen aankomen. De sociale samenhang in buurten en wijken mag niet verloren gaan doordat tegenstellingen worden vergroot. Ook is het helaas nog steeds zo dat er een samenhang bestaat tussen gezondheid en sociaal-economische positie. De PvdA wil dit aanpakken met goede preventie en met aandacht voor gezondheid vanuit verschillende beleidsterreinen (sport, welzijn, leefbaarheid, krachtwijken, school).

7.1 Een goede basis voor iedereen

Voorop staan goede basisvoorzieningen voor iedereen en - waar nodig – speciale zorg en ondersteuning voor kwetsbare mensen. Voorzieningen voor zorg en welzijn zijn goed en professioneel en houden rekening met alle verschillen tussen mensen die er gebruik van maken (man of vrouw, leeftijd, afkomst, ziekte of beperking).

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Voorkomen is beter dan genezen. Preventie en goede voorlichting kunnen (gezondheids)problemen op langere termijn voorkomen. De PvdA wil hiervoor een sterke stedelijke GG&GD behouden en geen onnodige fusies met de regio.
- Het wijkgezondheidscentrum en het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn voorzieningen die zorgen voor samenwerking tussen hulpverleners, zoals huisartsen, apotheek, fysiotherapeuten, jeugdzorg, opvoedingsondersteuners, GG&GD en anderen. Daarom stimuleren we deze centra in alle wijken zodat ze toegankelijk zijn voor alle Utrechters.
- De proef waarbij gezinnen met ernstige problemen één aanspreekpunt krijgen verdient navolging. Uitgaande van de eigen kracht van het gezin hebben gezinnen waar meerdere problemen tegelijk spelen goede hulp nodig, waarbij in de proef één hulpverlener per gezin als eerste aanspreekpunt is aangewezen.
- Door samenwerking met zorgverzekeraars moet betere preventie en meer samenwerking in de zorg tot stand komen. De gemeente heeft hiervoor een overeenkomst met verzekeraar Agis. We gaan hiermee door en willen de overeenkomst meer power geven.
- Voldoende bewegen is een voorwaarde voor gezondheid. De PvdA wil voorzieningen - voor jong en oud - die sport en bewegen bevorderen. Beweegprojecten als 'Big Move' moeten verder verspreid worden.
- Jong geleerd is oud gedaan: we willen juist bij kinderen en jongeren aandacht voor een gezonde leefstijl. Dat moet langs alle mogelijke wegen: school, sport, welzijn. Daar hoort bij: tegengaan van overgewicht en ook van anorexia. Aandacht voor gezonde voeding is een must.
- Een goede voorlichting over seksualiteit en SOA's is nog steeds nodig, bijvoorbeeld op scholen en door gesprekken en inloopsprekuren bij de Centra voor Jeugd en Gezin. Voor veel jongeren is kennis hierover niet vanzelfsprekend en het aantal jongeren met een SOA neemt toe.
- Bespreekbaar maken van homoseksualiteit is een ander thema dat aandacht verdient. In Utrecht mag en kun je dus gewoon homo zijn. Jong, oud, leerling, docent, wie je ook bent: iedereen verdient een gewone behandeling waarbij je seksuele geaardheid geen enkele rol mag spelen. Utrecht is van ons allemaal en dat moet zo blijven.
- Het hoge alcoholgebruik door jongeren willen we terugdringen door een verstandige aanpak in samenspraak met jongeren zelf, ouders, scholen, sportclubs en andere betrokkenen; niet door te verbieden. Vanzelfsprekend willen we geen alcoholgebruik tot 16 jaar, daarna alleen met mate.
- De PvdA wil de samenhang tussen wonen, zorg en welzijn in de wijken versterken. De gemeente heeft daarvoor met zorginstellingen, welzijnswerk, woningcorporaties en anderen wijkakkoorden gesloten. Die wil de PvdA verder ontwikkelen op de ingeslagen weg.
- Sinds enige jaren moeten mensen voor voorzieningen in de zorg, zoals huishoudelijke hulp, een beroep doen op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Soms is het voor mensen lastig hierin de juiste weg te vinden. De PvdA zorgt voor een goede toegankelijkheid van informatie over de WMO en over zorg en welzijn, onder meer digitaal en via WMO-consulenten.
- Voor individuele voorzieningen moet éénmaal een aanvraag indienen voldoende zijn, ook als iemand een beroep doet op verschillende voorzieningen. Bij eenvoudige hulpvragen moet dit ook eenvoudig geregeld

kunnen worden, bijvoorbeeld via de huisarts, een website of telefonisch. Alleen bij ingewikkelder vragen rond zorg en hulp is een uitgebreider beoordeling door professionals en speciale instanties vereist. Waar mogelijk gebeurt dit ook via huisbezoeken.

- Bovendien moet de zorg, hulp of begeleiding 'op maat' zijn. Bij het toekennen van een aanvraag voor hulp of ondersteuning is de vraag of behoefte van de burger het uitgangspunt, niet de mogelijkheid van de zorgaanbieder.
- Bij de contracten die de gemeente sluit met zorgaanbieders wil de PvdA dat uitgangspunt blijft, dat de kwaliteit van de geleverde zorg een belangrijker criterium is dan de prijs. Ook sociaal werkgeverschap telt mee bij aanbesteden.
- Er is besloten tot het instellen van een breed WMO-cliëntenplatform waarin burgers meepraten over zorg, welzijn en participatie in Utrecht. Dit platform moet ook echt de stem van burgers en cliënten laten klinken, om te voorkomen dat patiëntenplatforms worden overheerst door de aanbieders. Ook moet het platform kunnen functioneren met voldoende ondersteuning en zonder overbodige bureaucratie.

7.2 Actieve burgers

In de komende periode zullen actieve burgers steeds meer zelf bijdragen aan goede voorzieningen en oplossingen in zorg en welzijn. Wie het zelf niet redt, kan een beroep doen op zijn omgeving. Ook dragen mensen actief bij door vrijwilligerswerk en mantelzorg. Wij willen de mens centraal stellen, niet de organisatie. De PvdA wil mensen ruimte en ondersteuning bieden om beter in staat zijn zichzelf of anderen te helpen en te activeren.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Het wijkwelzijnswerk blijft belangrijk. Ondersteuning van burgers in hun maatschappelijke participatie staat daarin voorop. De PvdA legt daarbij het accent op initiatieven van bewoners en het bevorderen van de leefbaarheid in de buurten.
- De PvdA legt de nadruk op effectief en probleemoplossingsgericht welzijnswerk. Verschillende uitvoerders kunnen hierbij een rol spelen en bestaande uitvoerders kunnen hun krachten – deels – bundelen en zo nog gericht en meer op maat werk leveren.
- Vrijwilligerswerk is heel belangrijk voor de samenhang in de stad. De PvdA wil een goede ondersteuning vanuit de gemeente. Bijvoorbeeld door bijeenkomsten te organiseren waar vrijwilligers elkaar kunnen ontmoeten, door een speciaal budget vrij te maken en door bureaucratische of financiële rompslomp voor de vrijwilliger weg te nemen.
- Vrijwilligerswerk is natuurlijk onbetaald. Het hoeft de vrijwilliger ook geen geld te kosten. De gemeente maakt duidelijk welke kosten vergoed worden en op welke manier. De PvdA wil dat de WA-verzekering ook voor zeer oude vrijwilligers toegankelijk is.
- Maatschappelijke stages in het onderwijs brengen jongeren al vroeg in contact met vrijwilligerswerk en bereiden hen voor op actief burgerschap. De PvdA wil samen met maatschappelijke organisaties bijdragen aan mogelijkheden in de stad om zinvolle en aantrekkelijke stages te vervullen.
- Mantelzorgers - mensen die voor een familielid of naaste zorgen - zijn een onmisbare schakel in de zorg voor kwetsbare burgers. Goede ondersteuning moet ook voor hen beschikbaar blijven. We willen daarbij samenwerking tussen mantelzorgers en professionele hulpverlening versterken.
- Er is een grote groep oudere mantelzorgers voor wie deze taak erg zwaar, en soms te zwaar, dreigt te worden. Zij zijn vaak onzichtbaar en vragen niet snel om steun. Juist deze groep vraagt alertheid en een actieve houding vanuit de ondersteuners.
- De taak van mantelzorgers kan ook verlicht worden door mogelijkheden voor tijdelijke opvang van het zorgbehoevende familielid of voor vervangende zorg. De PvdA stimuleert dit soort vormen van 'respijtzorg'.

7.3 Extra aandacht voor kwetsbare burgers

Bij kwetsbare groepen denken we aan mensen met een lichamelijke, een verstandelijke en/of een psychische beperking; aan (jonge) kinderen die extra risico lopen, en aan zorgbehoeftige ouderen. Ook aan burgers die sociaal kwetsbaar zijn: oudere migranten die de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn, mensen met schuldproblemen, dak- en thuislozen. Wie het alleen niet redt, heeft recht op zorg en steun.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA wil juist voor de meest kwetsbare burgers actief voorlichting geven over de mogelijkheden om langer zelfstandig te blijven, de mogelijkheden van basisvoorzieningen en de toegankelijkheid van individuele voorzieningen. Minder zelfredzame burgers moeten we opzoeken, anders blijven juist zij die het het meest nodig hebben van passend zorg verstoken.
- Aan de andere kant wordt misbruik van voorzieningen streng bestreden.
- Zowel bij het bestrijden van huiselijk geweld als bij de zorg voor slachtoffers wil de PvdA speciale aandacht voor vrouwelijke migranten, vooral als zij hun huis nauwelijks uitkomen en zo slecht te bereiken zijn, dat specifieke hulp en preventie nodig is.
- Toegankelijkheid van alle openbare gebouwen (en overige voorzieningen, zoals vergadercentra, welzijnsinstellingen, buurthuizen) voor mensen met motorische en/of visuele handicap is een absolute voorwaarde voor hun deelname aan de samenleving. Ook straatonderhoud is voor toegankelijkheid belangrijk: loszittende stoeptegels, boomwortels, onvoldoende op- en afritten bij trottoirs e.d. kunnen enorm belemmerend zijn. De PvdA wil bij onderhoudsplannen specifieke aandacht voor toegankelijkheid van de publieke ruimte.
- Vaak kunnen lotgenoten- of cliëntorganisaties een belangrijke rol spelen in de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van kwetsbare burgers. De gemeente kan dit versterken door deze organisaties en hun activiteiten te ondersteunen.

7.4 Aandacht voor ouderen

Veel ouderen doen het ontzettend goed in de stad, vaak kunnen ze zonder extra steun prima voor zichzelf en voor anderen zorgen. Met het ouder worden neemt de kwetsbaarheid wel toe en zijn er specifieke knelpunten.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De steunpunten voor ouderen en de ouderenadviseurs moeten actief de kwetsbare ouderen opzoeken die geen gebruik maken van voorzieningen die juist bedoeld zijn om hun maatschappelijke deelname mogelijk te maken.
- Het aantal ouderenadviseurs moet omhoog in wijken waar gebleken is dat de omvang van deze ondersteuning onvoldoende is. Lange wachtlijsten (en zelfs een klantenstop zoals in Overvecht) zijn voor de PvdA onaanvaardbaar.
- Meer tijd en deskundigheid zijn nodig voor het adequaat benaderen en ondersteunen van oudere migranten en anderen met beperkte taalkennis en gewoonten die minder aansluiten op de reguliere zorgvoorzieningen. Diversiteit in het personeelsbestand is daarbij een must.
- Eenzaamheid en depressiviteit onder ouderen nemen toe. Dit geldt ook voor oudere nieuwe Nederlanders. Huiskamerprojecten en andere initiatieven die hier iets aan doen stimuleren we in de komende jaren. Dat doen we op wijkniveau, in samenwerking met zorg- en welzijnsinstellingen, kerken, sportclubs, huisartsen en andere betrokkenen.
- Mensen moeten bij het ouder worden zoveel mogelijk in de eigen omgeving kunnen blijven wonen. De gemeente draagt er waar mogelijk aan bij dat zorgaanbieders kleinschalige voorzieningen in de wijk voor dementen realiseren, bijvoorbeeld op het gebied van regelgeving, vergunningenbeleid en bestemmingsplannen. Verspreid over alle wijken van de stad moeten er verschillende mogelijkheden voor ouderenhuisvesting komen.

7.5 Verslaving voorkomen en overlast bestrijden

Iemand die verslaafd is aan drugs, drank of gokken, is ver verwijderd van het ideaal van een vrij en zelfstandig leven. Alleen al hierom binden we de strijd aan met verslaving. Ook hier is voorkomen altijd beter dan genezen. Voorlichting over de gevaren van verslaving is het beginpunt van een effectief lokaal verslavingsbeleid. Daarnaast kunnen goede zorgverlening en opvang van verslaafden weer een nieuw perspectief bieden – ook diegenen die zelf niet (meer) in staat zijn om die zorg te vragen - en overlast voorkomen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA is voorstander van alcohol- en drugspreventieprogramma's, zoals stevige voorlichting op scholen door de GG&GD en andere partners, bijvoorbeeld Centrum Maliebaan en Altrecht.

- We blijven actief het aantal verslaafden en andere dak- en thuislozen in en rond Hoog Catharijne opvangen met als doel het welzijn en de gezondheid van deze mensen te verbeteren en overlast en het gevoel van onveiligheid voor andere burgers te verminderen.
- Het hostelprogramma van Utrecht is inmiddels internationaal bekend. Iedere thuisloze is onder dak gebracht. Nu wordt belangrijk dat we deze mensen perspectief bieden; investeren in scholing, begeleiding en maatschappelijke participatie om hen zo zelfstandig mogelijk te laten leven.
- Bij verslavingsbeleid en maatschappelijke opvang hebben (zwerf-)jongeren absolute voorrang.
- Met woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars en instellingen voor verslavingszorg willen we prestatieafspraken maken over de bouw van specifieke woonvormen voor verslaafden en ex-verslaafden, zoals de hostels.
- De PvdA is er een voorstander van dat elke verslaafde een vaste zorg- en trajectmanager krijgt. Verslaafden die structureel hieraan weigeren mee te werken en overlast veroorzaken, krijgen sancties opgelegd.

Hoofdstuk 8: Sport verbindt en daagt uit

Sport verbreedert, zorgt voor teamspirit en onderling respect. Sport en beweging maken Utrechters gezonder. Tegelijk doen meer mensen mee aan de samenleving en is de sociale samenhang sterker. Sport moet voor iedereen toegankelijk zijn. Het inkomen van mensen mag daarbij geen drempel vormen.

Sportverenigingen hebben een belangrijke rol in Utrecht. Voor veel sportverenigingen, die op de been worden gehouden door vrijwilligers, blijkt het steeds moeilijker om nog voldoende mensen te vinden. Dat maakt de noodzaak van aandacht voor breedte- en topsport alleen maar groter. De gemeente heeft hierin de rol verbindingen te leggen tussen sport, scholen, buitenschoolse opvang, jeugdzorg en wijken.

Het maatschappelijk belang van topsport is groot. Topsport geeft een gevoel van trots. Het geeft de stad een goed profiel en individuele topsporters hebben een positieve uitstraling als rolmodel. Kortom: sport is goed en gezond!

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Alle kinderen op de basisschool moeten in ieder geval op school gymles krijgen. De PvdA wil op iedere basisschool een vakdocent lichamelijke opvoeding.
- Buiten schooltijd moeten alle kinderen en jongeren tot 18 jaar kennis kunnen maken met het plezier van sporten. Het inkomen van hun ouders mag daarbij geen drempel vormen. Als hun ouders een U-pas hebben, mogen kinderen tot 16 jaar gratis sporten. Actief vrijwilligerswerk ondersteunen we: vrijwilligers krijgen de mogelijkheid gratis te sporten.
- De Utrechtse sportparken moeten bruisende activiteitscentra worden, waar dag in dag uit buurtbewoners en wijkorganisaties terecht kunnen en mogelijkheden komen voor buitenschoolse opvang.
- De PvdA wil de schaarse ruimte in de stad slim benutten voor sport. 'Postzegelsportparkjes' en Cruyffcourts in de wijken werken in de praktijk heel goed.
- Algemene sportsubsidies willen we vervangen door gerichte subsidies aan verenigingen voor jongeren en voor sportactiviteiten voor mensen met een lichamelijke beperking.
- De PvdA is voorstander om juist de 'rotjochies' te binden aan sportverenigingen en sportprojecten. Dit is een bewezen methode om overlast van probleemjongeren te verminderen. De PvdA stimuleert samenwerking tussen jongerenwerk en sportverenigingen.
- De PvdA wil dat er extra aandacht komt voor mensen in de stad die weinig aan sport doen, zoals ouderen, allochtone vrouwen en tienermeiden.
- Samenwerking tussen jongerenwerk en jeugdzorg met sportverenigingen kan overlast en probleemgedrag voorkomen. De PvdA wil deze samenwerking, die al tot stand is gekomen en goede resultaten laat zien, een extra impuls geven.
- De PvdA wil een actievere rol van de gemeente bij de maatschappelijke inzet van topsporters, bijvoorbeeld bij sportprojecten in de wijk. Voetbal- en hockeyclinics zijn hiervoor geslaagde activiteiten. Wedstrijden tussen jongeren uit Krachtwijken en Utrechtse bedrijven kunnen met medewerking van Utrechtse topsporters nog sportiever en succesvoller zijn.
- Het aantal sportevenementen waarbij zowel topsport als breedtesport actief betrokken zijn, mag omhoog. Denk hierbij aan de Singelloop en de Utrecht Marathon. Dat geldt ook voor andere sporten. Het gereedkomen van locaties als Nieuw Welgelegen en de Olympische Roeibaan in Rijnenburg - die er overigens moet komen - biedt kansen voor sportplezier voor een breed publiek. .
- Grote nationale en internationale sportevenementen horen in de stad en hebben een belangrijke functie voor Utrechters. Actieve werving van zulke grote sportevenementen juicht de PvdA toe, zoals de Giro d'Italia of een touretappe. Dit moet wel altijd voor en door bewoners gebeuren.
- Met FC Utrecht wil de PvdA de steeds hechtere en uitstekende relatie verder uitwerken, onder andere op maatschappelijk terrein.

Hoofdstuk 9: Studenten, de Uithof en de internationale dimensie van Utrecht

Utrecht is een studentenstad bij uitstek. De Universiteit Utrecht is de grootste van Nederland en zorgt samen met de Hogeschool Utrecht voor een instroom van bijna 20.000 studenten per jaar, waarvan een groot aantal zich in Utrecht wil vestigen. De enorme groei van het aantal studenten laat wel zien dat Utrecht in trek is onder jongeren. Probleemloos is deze groei niet. De kamernood is al jaren nijpend. Er is in de afgelopen jaren veel gebouwd, alleen het aantal studenten steeg nog veel harder dan er gebouwd is.

De opgave die de PvdA voor Utrecht als studentenstad ziet is duidelijk: Studenten maken van Utrecht een levendige stad, een creatieve stad en een kennisstad. Utrecht moet ruimte maken in de komende jaren de 'nummer 1' studentenstad van Nederland te blijven. Dat betekent investeren in voorzieningen. De Uithof moet een veel aantrekkelijker plek zijn en zich ontwikkelen als een volwaardige campus. Boven alles moet het aanbod studentenwoningen omhoog.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Meer investeren in volwaardige campusvoorzieningen op De Uithof. De PvdA wil het bestemmingsplan hiervoor aanpassen. Dit betekent een uitgebreider aanbod van horecagelegenheden, supermarkten, winkels, kinderopvang, een bank.
- Woningbouw op De Uithof realiseren voor studentenhuysvesting, net als op andere plekken in de stad. Nieuwbouw (een mix van koop en huur) is de enige structurele optie om aan het tekort aan studentenkamers een einde te maken.
- Tegelijk met de aanleg van de tram naar De Uithof wil de PvdA een volwaardige 'fiets-snelweg' tussen het Centraal Station en De Uithof.
- De PvdA wil huurteams actief inzetten om studenten op de hoogte te brengen van hun rechten als huurder, brandveiligheid van studentenwoningen pro-actief te controleren en – op verzoek van studenten – actie te ondernemen richting verhuurders indien nodig.
- We willen met de verschillende woningcorporaties afspraken maken om de doorstroom van studentenkamer naar starterswoningen te verbeteren. Initiatieven als City Campus Max, waarbij op grote schaal in hoge concentratie toegankelijke nieuwbouw voor starters is gerealiseerd, juicht de PvdA toe.
- Dankzij de universiteit en Hogeschool is Utrecht een bekende naam voor veel buitenlandse studenten die in Nederland op uitwisseling zijn. De PvdA wil de toeristische aantrekkelijkheid van Utrecht voor deze groep vergroten. Utrecht kan zich met een internationale campagne presenteren als 'Student Capital' van Nederland. Door samen te werken met studenten kan dit tegen lage kosten en betrekken we studenten bij Utrecht.
- Bij een goede internationale presentatie van Utrecht horen bijvoorbeeld Youthhostels in de binnenstad. Het aanbod van goedkope slaapgelegenheden voor jonge (buitenlandse) toeristen is te beperkt.
- De PvdA wil de verbinding tussen hogeschool, universiteit, bedrijfsleven en ondernemerschap verbeteren door in te zetten op jonge ondernemers en jonge bedrijven die voortkomen uit onderzoek en onderwijs. Om het voor jonge talenten mogelijk te maken hun ideeën in de praktijk te realiseren, wil de PvdA dat Utrecht hard aan de slag gaat om de noodzakelijke randvoorzieningen te creëren voor een cultuur van creativiteit, technologie, dynamiek en kennis. Utrecht kan daarmee het voortouw nemen in Nederland.

Hoofdstuk 10: Utrecht, slagvaardige stad

“Minder nota’s, meer actie, betere resultaten”, dat is het motto van de PvdA voor een slagvaardigere stad. Plannen en nota’s zijn nodig. Mooie plannen moeten worden omgezet in klinkende resultaten. Ledig Erf, Kop van Lombok, Talmalaan, Kanaleneiland Zuid, het zijn enkele voorbeelden uit een lange lijst die de PvdA versneld wil uitvoeren. De ‘kleinere’ ergerlijke ongenoemens en klachten van burgers over ‘schoon, heel, en veilig’, over slecht geplande wegwerkzaamheden, of over niet nagekomen beloftes voor een speeltuin in de wijk of betere groenvoorzieningen moeten daadkrachtig worden opgepakt. Wij willen een slagvaardige stad!

10.1 Slagvaardige stad

Utrecht kan vele malen slagvaardiger zijn als bewoners en bedrijven vooraf op een goede manier betrokken zijn bij plannen en hun invloed kunnen laten gelden. De PvdA wil de lokale democratie en het bestuur van de gemeente moderniseren. Het past niet bij deze tijd dat burgers één keer in de vier jaar mogen stemmen en verder geen invloed hebben. Iedere burger die zich actief wil bemoeien met de straat, buurt, wijk of stad, moet daartoe in Utrecht de mogelijkheid hebben. Graag zelfs! Inspreken vooraf is productiever dan procederen achteraf.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Vroegtijdige inspraak maakt dat plannen effectief, efficiënt en snel kunnen worden uitgevoerd en is doelmatiger dan langdurige bezwaarprocedures ná de besluitvorming
- Beleid komt zo veel mogelijk tot stand in samenspraak met burgers. Het bestuur moet aangeven wat de uitgangspunten zijn en binnen die uitgangspunten in samenspraak met burgers de plannen verder invullen
- De gemeente maakt vooraf duidelijk welke ruimte er is voor de inbreng van bewoners zodat geen onterechte verwachtingen worden gewekt
- De gemeentelijke plannen zijn Raad van State ‘proof’. Dat vereist bestuurlijke kracht. Waar nodig wordt de deskundigheid van de gemeente uitgebreid.
- Wijkraden en bewonersverenigingen fungeren als ogen en oren van de wijk, voor de wijk. De PvdA wil actievere betrokkenheid bij de voorbereiding en uitvoering van beleid van bewoners, via internetraadpleging en andere middelen om bewoners en bedrijven beter te betrekken bij besluitvorming.
- Waar mogelijk wordt Internet ingezet voor maatschappelijke discussies, ook als middel voor participatie.
- Het bestuur moet duidelijk aangeven wat met de inspraak van belanghebbenden is gebeurd.

10.2 Burgers van Utrecht zien resultaat in dienstverlening

De gemeente moet de komende periode verdere stappen zetten in verbetering van de dienstverlening en scoren op resultaten. Eerder noemden we al het programma ‘schoon, heel en veilig’. Er is meer nodig.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Een organisatiecultuur in de gemeente waarin de burger centraal staat en het bereiken van resultaat voor burgers en bedrijven prioriteit heeft.
- De gemeente legt jaarlijks verantwoording af over het gevoerde beleid, zowel in financiële termen als in termen van behaalde maatschappelijke doelen.
- Het gemeentebestuur verantwoordt zich jaarlijks voor het gevoerde beleid in de gemeenteraad. Voor iedereen in de stad moet dat met een burgerjaarverslag en in een openbaar debat met de stad gebeuren.
- De gemeente investeert in een goed en deskundig ambtenarenapparaat, dat een gewaardeerde gesprekspartner is voor burgers en partners in de stad en primair gericht is op aanbieden van oplossingen. We willen het geld van extern ingehuurde adviseurs liever gebruiken voor opleidingen voor het eigen gemeentelijk apparaat.
- Vliegende brigades worden ingesteld die dwars door afdelingen en procedures heen de kleine problemen en ergernissen van inwoners (overvolle containers, onnozele afstelling verkeerslichten, kleine reparaties, etc.) ter plekke kunnen oplossen.
- Utrecht moet in 2014 voorop lopen in elektronische dienstverlening en ondersteunt hierbij mensen met (digitale) functiebeperking.

- Burgers krijgen binnen 48 een uur een eerste reactie op hun vraag, in ieder geval een ontvangstbevestiging. Hun vraag wordt uiterlijk binnen een week beantwoord.

10.3 Een slagvaardige stad is een financieel gezonde stad

Natuurlijk kost het realiseren van onze plannen geld. Daarom sluiten we af met een korte financiële paragraaf. De PvdA heeft een traditie goed op de gemeentelijke financiën te letten. Dat is de komende periode een zware opgave, want de gemeente wordt aan de ene kant geconfronteerd met bezuinigingen vanuit de rijksoverheid en de gevolgen van de economische crisis, en anderzijds met (kosten van) nieuwe ambities. De essentie is dat investeren in de kwaliteit van onze stad nodig is. Daar moet ruimte voor worden gevonden. Als de economische situatie verder verslechtert, heeft dat ook gevolgen voor de gemeentelijk inkomsten en uitgaven, zoals hogere uitgaven door meer bijstandsgerechtigden, minder inkomsten door lagere onroerend goed prijzen en verminderde gronduitgifte. Investeren in een sterke economie en goede banen kan helpen om dit soort negatieve effecten te voorkomen en draagt zo bij aan gezonde gemeentelijke financiën op middellange termijn. De PvdA is zuinig waar het kan en durft te investeren waar het moet!

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA wil een sluitende gemeentebegroting waarin duidelijk is wat de maatschappelijke doelen per begrotingspost zijn. Nieuwe ambities worden in overgrote mate gefinancierd binnen de budgetten van de eigen dienst.
- De PvdA wil de economische en daarmee de financiële basis van de stad sterker maken door mensen in de stad aan het werk te houden en te krijgen. Een sterke economie beperkt oplopende kosten voor bijstand en zorgt voor stabiele inkomsten uit OZB en grondexploitatie.
- De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Mocht lastenverzwaring nodig zijn, dan niet voor mensen met de laagste inkomens.
- Een forse verbetering van de effectiviteit en efficiëntie van de gemeentelijke en uitvoeringsorganisaties is een must. Hiertoe zal de PvdA pleiten voor crash scenario's waarbij met 20% minder budget ten minste hetzelfde bereikt kan worden.
- De PvdA wil per definitie zorgvuldig omspringen met publieke middelen, onder andere door transparantie over uitbesteding van werk, inhuur van externen en de daarmee gemoeide kosten.
- De PvdA legt prioriteit bij het aan het werk krijgen en houden van mensen en is tegen dure trajecten die slechts beperkt leiden tot verhoogde maatschappelijke deelname.
- De PvdA is voorstander van het uitbannen van beloningsexcessen in de (semi-) publieke sector. Bij alle instellingen en organisaties die worden gefinancierd vanuit publieke middelen worden kosten en baten zorgvuldig afgewogen.
- Heffingen voor diensten die de gemeente levert, zoals de afvalstoffenheffing, mogen van de PvdA volledig kostendekkend blijven. De PvdA wil vanwege het principe 'de vervuiler betaalt' invoering van gedifferentieerde tarieven in de afvalstoffenheffing ('difftar'). Hoe meer afval je aanbiedt, hoe meer je betaalt. De bestaande kwijtscheldingsmogelijkheid voor lage inkomens blijft gehandhaafd.
- Gemeentelijke tarieven en de OnroerendeZaakBelasting kunnen jaarlijks aangepast worden aan de prijsindexatie voor de gezinsconsumptie.

De PvdA kan met beperkte middelen in een slagvaardige stad en met een goed programma, van Utrecht een prachtige plek maken. Een wêrldstad, waar iedereen telt.